

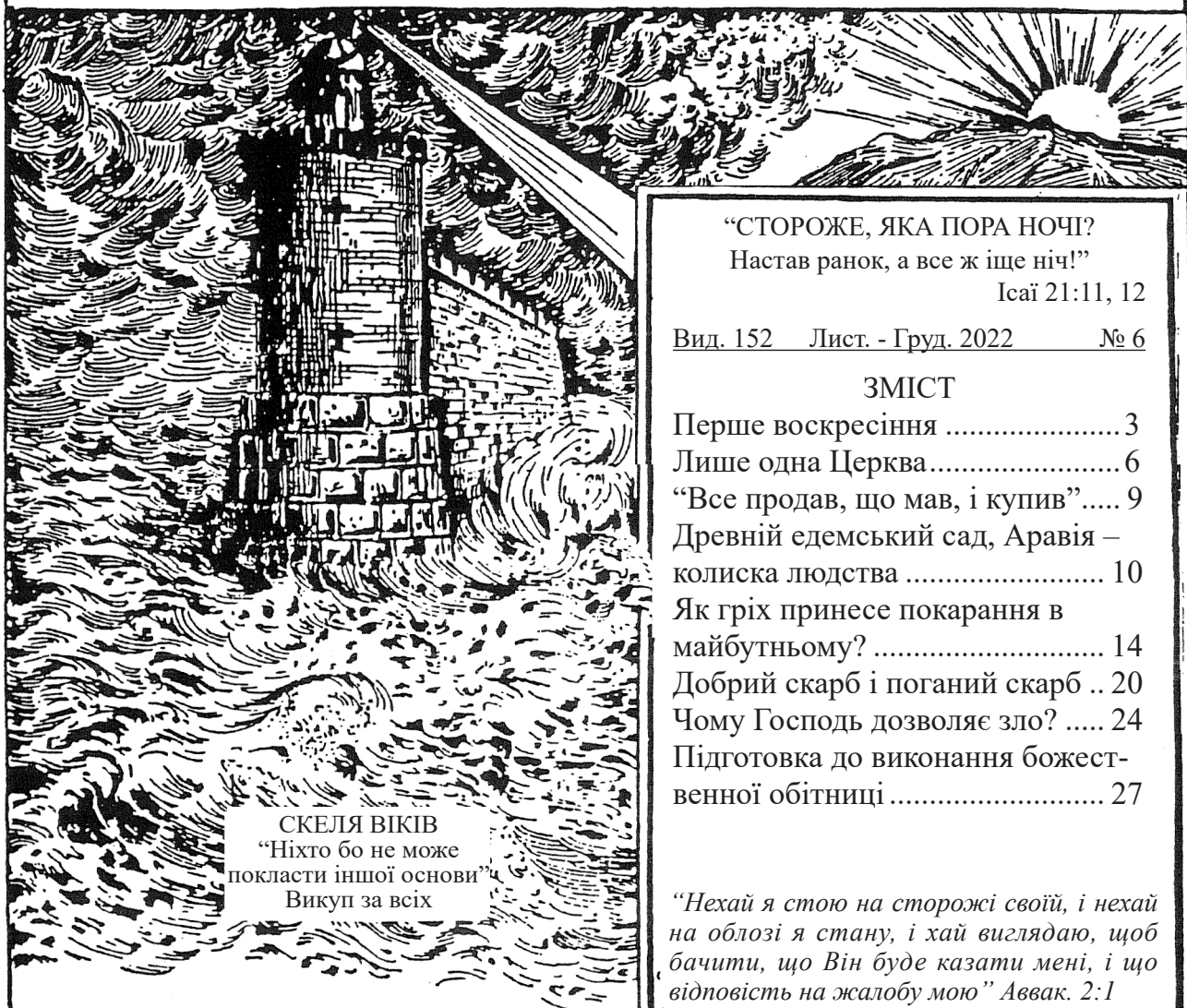

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
"Ніхто бо не може
покласти іншої основи"
Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Iсаї 21:11, 12

Вид. 152 Лист. - Груд. 2022 № 6

ЗМІСТ

Перше воскресіння	3
Лише одна Церква.....	6
"Все продав, що мав, і купив".....	9
Древній едемський сад, Аравія – колиска людства	10
Як гріх принесе покарання в майбутньому?	14
Добрий скарб і поганий скарб ..	20
Чому Господь дозволяє зло?	24
Підготовка до виконання божест- венної обітниці	27

"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай
на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб
бачити, що Він буде казати мені, і що
відповідь на жалобу мою" Аввак. 2:1

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Божа”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниця, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ ЦЕРКВИ є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

ПЕРШЕ ВОСКРЕСІННЯ

*“А інші померлі не ожили,
аж поки не скінчиться тисяча років”
(Об’явлення 20: 5).*

ВОСКРЕСІННЯ мертвих здається для мирського розуму найскладнішою річчю в Біблії, яку важко осягнути вірою. Причина, мабуть, у тому, що людський розум інстинктивно усвідомлює велич Сили і Мудрості, необхідних для відтворення тієї самої особистості, яка жила і мислила багато століть тому, перш ніж перейти в тишу могили. Біблія не заперечує грандіозності чуда воскресіння, коли йдеться про те, що воно виходить за межі найсміливіших польотів людської уяви. Вона признає це і закликає нас вірити у великого Творця, Всемогутнього, Чию велич ми можемо лише слабко відчувати і, звичайно, не можемо збагнути.

Тому доктрина воскресіння мертвих, з моменту її першого проголошення у Святому Письмі, вимагала найсильнішої віри з боку віруючих і викликала загальне обурення невіруючих, яким, здається, легше вірити в будь-що інше стосовно мертвих. Безсумнівно, це – причина того, що так багато людей, які, хоча загалом віддають належне тверезому глузду, приймають абсурдну теорію про те, що коли помирає собака, то він мертвий, а коли помирає людина, то вона більш жива, ніж коли-небудь раніше.

Вони правильно стверджують, що сподіваються вічного життя, але не маючи достатньо віри, щоб повірити в Божественну силу, яка може здійснити воскресіння мертвих, вони пристають на теорію Платона. Дійсно, хто не чув, як священнослужителі та інші вчені люди цитують Платона, коли говорять про майбутнє життя? Вони не цитують Ісуса і апостолів, тому

що пояснення Ісуса та апостолів свідчать про протилежне, доводячи, що мертві є мертві, і що єдина надія на майбутнє існування – це воскресіння.

ВІДПОВІДЬ ІСУСА САДУКЕЯМ

Зверніть увагу на відповідь Ісуса тогочасним садукеям, які, як нам розповідають, особливо заперечували воскресіння мертвих. Ісус відповів: “Що ж до мертвих, що воскреснуть, чи ж ви не читали в Мойсеевій книзі, як при куші сказав йому Бог, промовляючи: Я Бог Авраамів, і Бог Ісаків, і Бог Яковів” (Мр. 12: 26; Дії 7: 32). Ісус прокоментував, що Бог не назвав би Себе їхнім Богом, якби вони були мертві в тому абсолютному сенсі, в якому вмирають тварини. Ісус стверджував, що той факт, що Бог все ще визнає їх особами, хоча вони мертві, означає, що їхні душі просто спали і їм буде дароване воскресіння мертвих в Божий час, у кращих тілах за більш сприятливих умов, ніж ті, за яких вони померли.

Ми пам’ятаємо, що листи та проповіді св. Павла рясніють згадками про померлих. Ми згадуємо його великий розділ про воскресіння (1 Кор. 15), в якому він заявляє, що “так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть, кожен у своєму порядку” (вірші 22, 23). Він не говорить, що кожна людина жива, але що вони оживуть у воскресінні. Проміжний стан, про який він говорить, є сном, з якого, за Божественним розпорядженням через Ісуса, всі вони прокинуться вранці воскресіння, під час і після Другого Приходу Христа. Ми знову нагадуємо вам його рішуче твердження, що якщо не буде воскресіння мертвих, то всі, хто, як ми вважали, заснули, загинули (вірші 16 і 17). А те, що Бог здатний підняти всіх мертвих,

за його словами, демонструється тим, що Він підняв Ісуса з мертвих на третій день. І так само в Третій день більшого масштабу, третій тисячолітній день з часу підняття Ісуса, Бог підніме всіх тих, хто помер через гріх Адама.

Третій Великий День, Тисячоліття, буде Великим Сьомим Днем, або Суботою. Наш Господь віддав Себе як викуп у П'ятий День, від якого Сьомий День буде Третім Днем, днем воскресіння світу – “останнім Днем”, кінцем теперішнього Тижня з 1000-літніх днів, в яких панували гріх і смерть, відкриваючи славу Епохи, коли Божа воля буде виконуватися на землі так, як вона виконується на Небі.

ГОЛОВНЕ ВОСКРЕСІННЯ

Суть усього Святого Письма полягає в тому, що тільки Церква братиме участь у Першому, Головному Воскресінні, а світ загалом не матиме в ньому жодної частки. Прислухайтесь до слів Ісуса з цього приводу і зверніть увагу на їхню виразність, яка свідчить про те, що всі, хто візьме участь у цьому Першому Воскресінні, будуть вибраними переможцями цього віку. Вони будуть Царськими Священиками, або Царями-Священиками наступного віку, в якому справа буде зі світом, і охочі будуть підняті з гріха і смерті. Він каже: “Блаженний і святий, хто має частку в першому воскресінні! Над ними друга смерть не матиме влади, але вони будуть священиками Бога й Христа, і царюватимуть з Ним тисячу років” (Об. 20: 6).

Слово “перший” у цьому тексті означає “головний”, “найперший”, “вищий”. Воно дійсно буде першим і в часі; але особлива думка полягає в тому, що воно є вищим. Його вищість полягає в тому, що всі, хто розділить його благословення, не тільки здобудуть життя, повне, досконале і вічне, але додатково отримають життя на найвищому рівні, ставши учасниками Божественної природи через “зміну”, яку принесе їм це воскресіння (2 Петр. 1: 4).

Учасники цього воскресіння отримають не тільки вічне життя, але й щось більше: вони стануть неподатливими для смерті, безсмертними в біблійному розумінні, в якому, як сказано, тільки Бог має безсмертя. Бог також дав безсмертя нашому Відкупителю в Його воскресінні і [3HG019] обіцяв те саме вибраній Церкві, Нареченій, Дружині Агнця в цьому Першому Воскресінні. Крім них, як вчить Біблія, безсмертя

не дістанеться жодному іншому створінню у Всесвіті.

Навіть ангели, як святі, так і занепалі, знаходяться лише в звичайному стані без смерті, відомому як вічне життя – стані без смерті, відсутності смерті, що залежить від Божественного благовоління і підтримується необхідними елементами Божественного забезпечення. Церква, навпаки, беручи участь у цьому Головному Воскресінні, буде володіти невід’ємним життям, таким же станом без смерті, який має Сам Єгова.

З контексту видно, що ніхто не братиме участі в цьому Головному Воскресінні, окрім тих, хто успішно пройде своє випробування і буде визнаний гідним співспадкоємства з Месією в Його славному Царстві, оскільки чітко сказано, що вони будуть “царювати з Ним тисячу років”.

УЧАСТЬ У “ЙОГО ВОСКРЕСІННІ”

З того, що ми бачили, повинно бути очевидним для всіх нас, що отримати частку в цьому Головному Воскресінні означає отримати велику нагороду, представлену нам в Євангельському віці, яку наш Господь назвав “дорогоцінною перлиною”, за яку людина, цілком виправдано, продасть усе, що має, щоб придбати її.

Св. апостол Павло каже, що за Його послух (як нашого Відкупителя аж до смерті) у виконанні Божественного Задуму “Бог повищив Його, та дав Йому Ім’я [честь, становище], що вище над кожне ім’я, щоб перед Ісусовим Ім’ям вклонялося кожне коліно небесних і земних” (Фил. 2: 9, 10). Для цього ми всі повинні змінитися від земної до небесної природи, бо “плоть і кров не можуть впадкувати Царство Небесне” (Дерк.). Між воскресінням нашого Господа і воскресінням Його Містичного Тіла, класу Церкви, справді пройшло багато часу (Кол. 1: 18, 24), але цей період є довгим лише з нашої обмеженої людської точки зору, а не з Божественної, для якої тисяча років – як один день (2 Петр. 3: 8). Той, хто вивів з мертвих Господа нашого Ісуса, Великого Пастиря овець, виведе (з мертвих) і нас через Нього і разом з Ним як членів Його Тіла.

Саме це має на увазі св. Павло, кажучи: “То ж усе [земне] я вважаю за ніщо ради переваги пізнання Христа [здобуття членства в Його прославленому Тілі, в класі Царства]... щоб пізнати Його і силу Його воскресіння [щоб відчути ту велику Божу силу, яка у випадку Відкупителя

підняла Його не тільки зі смерті, але й підняла на найвищий рівень буття, до Божественної Природи з її славою, честю і безсмертям]... уподібнюючись Його смерті, щоб і досягти воскресіння з мертвих” (Фил. 3: 7-11, Дерк.).

Апостол дає нам ключ до своїх надій. Він і не сподівався, що Небесний Отець, який вимагав від Ісуса прояву вірності до смерті, перш ніж увінчати Його безсмертям праворуч Себе, дасть йому частку в цій великій славі і честі, якщо він не буде мати розум Христа і не продемонструє подібним чином свою вірність у міру своїх можливостей, уподібнюючись Христовій смерті.

Тут є урок для нас. Даремно ми будемо сподіватися розділити славу Вчителя, якщо не розділимо Його вірність, Його безчестя бути мертвими разом з Ним для світу, його похвал, його амбіцій, його нагород. “А коли терпимо [з Ним], то будемо разом також царювати”. І єдиний спосіб увійти в це царювання слави буде через силу “Його Воскресіння” – Головного Воскресіння.

“А ІНШІ ПОМЕРЛІ”

Твердження нашого тексту, що інші померлі оживуть не раніше завершення тисячі років царювання Христа, виявилось каменем спотикання для багатьох, хто вивчав поверхнево. Не забуваймо, що Дух не відкриває Божих глибин, хіба що тим, хто шукає Правду, “як люди шукають срібло”, терпляче, наполегливо, копаючи глибоко. Всім дуже легко сприйняти думку про те, що Царство Месії триватиме тисячу років, і що всі, хто буде живий у той час, всі, хто народиться в цей період, будуть брати участь у чудових благословеннях і привілеях, які воно принесе людській сім’ї. Вони також готові визнати розумність надання рівних можливостей тим з нашого роду, хто зійшов у смерть чи то без знання про Христа, як це було протягом чотирьох тисяч років, чи з надто обмеженим знанням, щоб воно принесло користь, як це було протягом останніх двох тисяч років, і сьогодні на їхньому шляху стоїть тільки цей текст про “інших з померлих”.

Звичайно, нам не обов’язково відсувати цей текст убік, хоча всі дослідники Біблії знають або повинні знати, що ця частина Об. 20: 4, 5, яка стосується слів “А інші померлі не ожили, аж поки не скінчиться тисяча років”, є сумнівною, що її не знайдено в жодному з давніх грецьких

рукописів. Припускають, що вона потрапило в текст не через якесь бажання зіпсувати його і фальсифікувати запис, а за днів, коли рукописи переписували пером. Мабуть, якийсь переписувач зробив цю примітку на полях свого рукопису як допоміжну думку, і інші переписувачі, користуючись його рукописом, прийняли її за частину оригіналу і включили в текст.

Однак, додаткові слова ні в якому разі не суперечать фактам, а саме: Адам був створений за подобою свого Творця, досконалий, і був живий у тому сенсі, що насолоджувався досконалістю життя і мав право на життя вічне, за винятком того, що втратив би його через непослух. У мить, коли він не послухався Божого наказу, він потрапив під вирок за гріх – смерть. Відтоді він був законно мертвим, хоча процес вмирання тривав понад дев’ясот років.

ЗАНЕПАЛЕ ЛЮДСТВО ЗАКОННО МЕРТВЕ

Схоже всі його нащадки, з Божественного погляду, є мертвими, “дітьми гніву”. Цю ж думку наводив Ісус у Своему навчанні, кажучи: “Зостав мертвим ховати мерців своїх”. Лише ті, хто прийняв Його як свого Життєдавця, вважаються з Божественного погляду живими. Так от, протягом тисячі років царювання Месії, “всі, хто в гробах... повиходять”, “кожен у своєму порядку”; але вони все одно будуть, з Божественного погляду, законно мертвими без права на вічне [3HG020] життя. Діяльність Господа Ісуса, як Великого Пророка, Священика, Царя і Судді, а разом з Ним і Церкви, полягатиме в тому, щоб наставляти і допомагати їм у поступовому піднятті з гріха, слабкості та недосконалості до досконалості, до прийняття їх Богом до вічного життя. Ті, хто відкинуть запропоновану допомогу, помруть Другою Смертю. Ті, хто скористається блаженними привілеями того часу, досягнуть людської досконалості. Але все одно вони ще не отримають вічного життя.

Вони лише будуть у доброму, придатному і готовому стані для того, щоб Бог дарував їм вічне життя, якщо вони витримають Його випробування. Випробування на вічне життя прийдуть у кінці Месіанського царювання, коли великий Посередник між Богом і людьми, завершивши Свою працю з відновлення роду, віддасть усе в руки Отця, в руки Справедливості. Вічне життя буде дане не з милосердя, а по

справедливості тим, хто продемонструє свою вірність і заслуговуватиме на вічне життя. Боже милосердя буде проявлятися у приведенні їх до такого стану, де стане можливою досконалість у слові, ділі і думці.

Велика спокуса, яка прийде тоді на весь світ (через надання сатані тимчасового дозволу на зло у світі), покаже, кого з цих воскреслих з мертвих Бог може схвалити і, відповідно, кому може дати великий дар вічного життя. Усі, хто

не витримає випробування, будуть знищені разом зі сатаною у Другій Смерті, а всі, хто доведе свою вірність, будуть визнані гідними вічного життя. Таким чином, решта померлих, окрім тих, хто зараз перебуває на випробуванні, тобто класу Церкви, не будуть жити в повному розумінні Божественного визнання їх гідними вічного життя, доки не закінчиться тисячолітнє царювання Месії.

ЗНГ018

ЛИШЕ ОДНА ЦЕРКВА

*“Церква первородних,
записаних на небі”
(Євреїв 12: 23, Хом.).*

БІБЛІЙНІ записи відносяться до Церкви Христа як до однієї, а не як до багатьох. У цьому питанні Римська Церква і Англійська Церква знаходяться окремо від численних протестантських конфесій. Вони стверджують, що вважати їх церквами було б небіблійним, оскільки існує лише одна Церква Живого Бога. Різні протестантські конфесії починали зі схожих поглядів, схожих теорій, хоча сьогодні від них відмовилися. Англійська Церква утворила окрему від Риму організацію, вважаючи, що перша була єдиною справжньою Церквою, але відступила від віри, і що обов'язок вірних – визнавати її вавилонською плутаниною.

Твердження вважались справжньою Церквою вони застосовували до себе. Так само відмовились від цього пресвітеріани, методисти, конгрегаціоналісти, адвентисти, учні та ін., багато з яких спочатку твердили, що вони є єдиною справжньою, вірною, відданою Церквою Христа. Однак сьогодні маятник хитнувся в інший бік. Більше того, вузькість минулого стрімко відходить на другий план.

Усі дізнаються, що бути християнином означає щось більше, ніж просто бути зануреним, ніж просто бути окропленим, ніж просто вірити в доктрину Обрання, ніж просто вірити в доктрину Вільної Благодаті, ніж вірити в доктрину перетворення хліба і вина на тіло і кров або в доктрину, що ці речі продовжують існувати поряд. З таким розширенням погляду християни дійсно ризикують втратити з поля зору той факт, що Справжня Церква є хранителькою “віри, раз переданої святим”, яка визнає одного Господа,

одну віру, одне хрищення, одного Бога і Отця всіх, і одну Церкву живого Бога.

ОДНА ЦЕРКВА В БАГАТЬОХ ЦЕРКВАХ

Ключ до усієї справи міститься в словах нашого Господа: “Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне”; тобто не всі, хто називає себе християнами, з тим чи іншим конфесійним ярликом, є членами [ЗНГ069] єдиної Церкви, Церкви Первородних, про яку згадується в нашому тексті. Як добре, жирне молоко іноді називають вершками, так і всіх членів християнських конфесій іноді називають християнами у вітальному сенсі, тому що вони не чужі істинним християнським принципам. Тим не менше, тільки ті в усіх конфесіях, які підпорядкувалися умовам, необхідним для християнського учнівства, які є святыми, становлять Справжню Церкву – “Церкву первородних, записаних на небі”.

Якби в нас був ящик з тирсою, і ми б розкидали по ньому жменьку гвіздків, поки вони не зникли б з-перед очей, вкриті тирсою, а тоді ми б узяли магніт і, проводячи ним туди-сюди по тирсі, притягнули б магнітом кожен гвіздок. Гвіздки в цій ілюстрації могли би представляти невеличкий клас з людства, ревний серцем до Бога і праведності. Магніт міг би представляти Євангельське запрошення, яке зараз поширюється в усіх напрямках у всьому цивілізованому світі і частково в язичницькому світі.

НЕВИБРАНІ НЕ ПРИРЕЧЕНІ НА МУКИ

Коли ми переконуємо наших читачів у тому, що невибрані цього віку не приречені на вічні муки, але матимуть благословення нижчого ступеня, ніж “вибрані”, це повинно виправити наш розум і змусити нас уважно й критично замислитися над суворими умовами учнівства,

які Біблія викладає як умови членства в одній справжній Церкві.

Маючи в розумі хибну думку про те, що всі, крім Церкви, будуть вічно мучитися, ми досі ухилялися від будь-якого розумного застосування біблійних текстів щодо святості, учнівства, членства в Церкві Первородних. Частково це було пов'язано зі страхом за себе, що ми не дотягуємо до критерію святості, і особливо з усвідомленням того, що величезна маса людей у християнстві, як і в язичницьких землях, теж не дотягує до умов учнівства, викладених у Божому Слові. Сьогодні це питання стає актуальним для всіх нас, бо ми усвідомлюємо, що багато хто з дуже близьких і дорогих нам осіб помер осторонь номінальної Церкви і далеко поза тими особливими межами умов, якими відзначалася Церква Первородних.

Серед інших текстів, які свідчать про винятковий і високий критерій вибраної Церкви, відзначимо наступні: “Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде”; “І де Я, там буде й слуга Мій”; “Переможцеві сісти Я дам на Моєму престолі зо Мною”; “Бо тісні ті ворота, і вузька та дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її” (Лк. 9: 23; Мт. 7: 14); “Скиньмо всякий тягар та гріх, що обплутує нас, та й біжим з терпеливістю до боротьби, яка перед нами” (Євр. 12: 1); “Бо коли це в вас є та примножується [благодаті Святого Духа], то воно зробить вас нелінивими, ані безплідними для пізнання Господа нашого Ісуса Христа... Бо щедро відкриється вам вхід до вічного Царства Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа” (2 Петр. 1: 8, 11).

ДИВЛЯЧИСЬ КРІЗЬ ПРИЗМУ ОБРАЗУ

Св. Павло повідомляє нам, що всі різноманітні риси юдейського Закону були образами ще вищих, ще кращих речей. У нашому тексті вираз “Церква Первородних” вказує на образ, встановлений на самому початку історії Ізраїлю, коли Бог вивів цей народ рукою Мойсея, Посередника Угоди Закону, з єгипетської землі. Саме на цей образ посилається апостол у своєму вислові “Церква Первородних”. Весь народ Ізраїлю, дванадцять племен, Бог відокремив від інших народів, щоб він представляв тих, хто буде благословенням для всіх інших народів під Авраамовою Угодою. Божа клятва, дана

Авраамові, була такою: “І поблагословляться в потомстві твоїм усі народи землі”.

Фараон, цар Єгипту, стримував народ, щоб той не йшов до Палестини, Обіцяної Землі. Одне покарання за іншим не могло схилити його до покори, аж врешті сталося велике лихо. Десятою карою було винищення первородних Єгипту, у той час як ізраїльтяни були захищені, що свідчило про Божественний інтерес і турботу про Ізраїль. Їхні первородні були чудесним чином збережені, щоб представляти в образі Церкву Первородних. Справжня Церква Христа не є єдиною, хто буде спасений у Божественному Задумі, а є лише, як каже св. Яків, “якимсь первопочинком творів Його” (Як. 1: 18; Об. 14: 4). Наступні плоди будуть у свій час, у процесі подальшого розвитку Божественного Плану Віків, як результат тисячолітнього царювання Месії.

Через деякий час після визволення з Єгипту первородні всіх поколінь і племен Ізраїлю були, за Божественною вказівкою, обміняні, особа за особою, на одне плем'я Левія. Левити після цього представляли Первородних Церкви, тобто тільки вони представляли первородних Ізраїлю, що перейшли тієї ночі. Згодом плем'я Левія стало наставниками народу в релігійних справах і з нього була взята одна сім'я для Священства – Аарон і його сини.

Біблійна картина однозначна. У позаобразі ми все ще перебуваємо в ночі переходу. Незабаром почнеться ранок нової епохи, під правлінням Месії, і всі, хто бажає служити Богові й мати Його благословення, будуть звільнені від пригноблюючої влади сатани та його війства, уособленням якого був фараон і його військо. Бог має намір звільнити весь світ від влади сатани. Сатана буде зв'язаний на тисячу років під час правління Месії і врешті-решт знищений, а Божий народ – усі, хто бажає поклонятися Господу і увійти в славну Обіцяну Землю, – буде ведений вперед. Первородними є Церква цього Євангельського віку, яка разом з Христом буде у Його Небесному Царстві, – “Церква первородних, записаних на небі”.

ПОЗАОБРАЗНІ СВЯЩЕНИКИ Й ЛЕВИТИ

Все плем'я Левія було особливо посвячене Господу, особливо відокремлене від інших племен і не отримало жодної спадщини в землі. Таким чином, вся Церква Христа є зачата святим Духом до вищої, небесної природи. Вона не

матиме спадщини з усім людством [ЗНГ070] у земних благословеннях реституції до людської досконалості та участі в благословеннях всесвітнього Едему, який має настати.

Обітниця, під якою вона зараз розвивається, є небесною, духовною. Її зміна буде славною – від земної природи до небесної, – і вся вона буде подібна до Христа. “Бо в воскресінні ні женяться, ані заміж виходять, але як ангели ті на небі”, і вже не можуть померти.

Як з-поміж первородних Ізраїлю була вибрана у священники сім'я Аарона, так і з цієї Церкви Первородних Бог вибирає Царське Священство, “Малу Черідку”. Аарон і його сини були нечисленні у порівнянні з усім племенем Левія, тому лише деякі святі сподіваються досягти слави, честі і безсмертя з Христом. Вони згадані у Святому Письмі як “члени Тіла Христового”, так само як священники, сини Аарона, були в образі членами Аарона. В іншій чудовій картині ця невелика кількість священників називається “Нареченою Христа”. Вони будуть Його співспадкоємцями в Його Царстві та праці.

ВИБРАНІ ДЛЯ БЛАГОСЛОВЕННЯ НАРОДУ

Як ці левити, включаючи священників, були обрані, тобто вибрані для того, щоб бути наставниками Ізраїлю, так, бачимо, Святе Письмо навчає, що Церква Первородних, прославлена, буде разом з Месією в Його великій праці благословення і навчання всього народу, всіх поколінь землі. Знання про Господа в той час стане відомим усьому людству; всі сліпі очі розплющатся і всі глухі вуха відчиняться.

Заслуга смерті Ісуса, Справедливого за несправедливих, застосована за весь світ, стане дієвою для анулювання гріхів світу і його повного примирення з Отцем. Однак саме лише Божественне милосердя не дозволить людству одразу повернутися до Отця, коли задоволення за його гріхи буде запропоноване і прийняте в кінці цього Віку діяльності з Церквою.

Замість цього з Ізраїлем буде укладена і введена в дію Нова Угода Закону, і під цією Новою Угодою весь світ матиме привілей прийти до споріднення з Месією і благословеннями Його Царства, які представлятимуть для них Божественну милість, силу і можливість повернутися до людської досконалості та вічного, земного дому. Якщо ж вони відкинуть цю благодать, то

помруть Другою Смертю, з якої не буде ніякого відновлення.

Наслідком Нової Угоди буде приведення охочих і слухняних людей землі назад до повної гармонії з Богом. Коли вдасться досягти цього наприкінці тисячолітнього правління Месії, воно підготує шлях для підпорядкування всього Небесному Отцеві, щоб Він міг бути всім у всьому, і щоб зі світом після цього можна було поводитися як з досконалими істотами на основі принципів абсолютної справедливості і без будь-якої подальшої потреби в Посереднику або інших милосердних заходах.

СУТЬ АРГУМЕНТУ

У цьому полягає суть аргументу св. Павла в нашому тексті і контексті. Він вказує нам на завершення цього віку, коли Церква Первородних буде завершена на рівні слави, коли Ізраїль і світ людства прийдуть до того, що Бог запровадить Нову Угоду, образом якої була Угода Закону. Як ця остання була запроваджена трусом на Синаї, під час загальної темряви, так, за словами апостола, Нова Угода буде запроваджена незабаром, у кінці цього віку, під час найжахливішого утиску, для якого трус на Синаї був лише символічною картиною, образом. На Синаї Божий голос потряс землею, а в позаобразі Він потрясе всім, чим можна потрясти. Те, що є абсолютно справедливим, істинним і праведним, залишиться непохитним, і ми, Церква Первородних, позаобразне Священство, отримаємо Царство, яке непохитне.

СЛАВА СПРАВЖНЬОЇ ЦЕРКВИ

У минулому ми не могли бачити, хто буде членом справжньої Церкви, тому що наші очі розуміння були затьмарені неправдою. Так само ми не змогли побачити велич, честь і благословення, які будуть, як обіцяв Бог, надбанням єдиної справжньої Церкви, “Малої Черідки”. Ми змішали небесне з земним. Ми переплутали благословення Реституції до людської досконалості і земного Едему з духовними благословеннями. Ми привласнили собі обітниці, даровані вірним Ізраїлю, що вони “доми побудують, і мешкати будуть, і засадять вони виноградники, і будуть їхній плід споживати”. Загалом, ми заплуталися.

Тепер, коли ми бачимо великий Божий План і різні його особливості, ми здатні розрізняти і правильно застосовувати вірші Святого Письма, що стосуються кожного класу. Царське

Священство має бути співспадкоємцями з Відкупителем, учасниками божественної природи, учасниками слави, честі та безсмертя свого Господа (Рим. 2: 7). Більша громада, яку символізували всі левити, окрім сім'ї Аарона,

повинна бути почесними слугами Царського Священства; а світ людства повинен мати славні можливості і благословення земної реституції.

ZH068

“ВСЕ ПРОДАВ, ЩО МАВ, І КУПИВ”

Дві притчі нашого Господа дуже корисні для правильного розуміння різниці між викупною ціною і жертвою за гріх. “Царство Небесне подібне ще до захованого в полі скарбу, що людина, знайшовши, ховає його, і з радості з того йде, та й усе, що має, продає та купує те поле. Подібне ще Царство Небесне до того купця, що пошукує перел добрих, а як знайде одну дорогоцінну перлину, то йде, і все продає, що має, і купує її” (Мт. 13: 44-46). Небесне Царство, Тисячолітнє Царство, його слава і почесність, його привілеї у зв'язку з реституцією світу становлять велику нагороду, притаманну цьому Євангельському віку. Цієї нагороди ніколи раніше не можна було досягти, і можливість досягти її закінчиться разом із цим віком, коли вона буде встановлена в силі та великій славі в час Другої присутності нашого Господа – коли “з'явимося з Ним у славі і ми”. Цю нагороду було вперше представлено нашому Господу Ісусу, Який, читаємо, задля “радості, яка була перед Ним, перетерпів хреста, не звертавши уваги на сором, і сів по правиці престолу Божого”. Це та сама нагорода, той високий поклик, який відтоді був представлений нам.

Дві розглянуті нами притчі ілюструють процес, яким можна здобути це Царство. Наш Господь залишив славу Отця і упокорив Себе, щоб стати “людиною Ісусом Христом”. Але це смирення не було ні частиною Викупу, ні частиною Жертви за Гріх. Це була підготовча робота. Досконала людина згрішила і втягнула весь рід у свій смертний осуд, і тільки досконала людина могла заплатити ціну за одного, або кількох, або всіх грішників. Коли наш Господь досяг тридцятирічного віку, віку повноліття за Законом, Він був готовий стати на випробування життя, щоб вірністю у випробуваннях довести, що Він гідний вічного життя на людському рівні. Тільки така випробувана, перевірена, досконала людина могла стати викупною ціною за світ.

Дотримання Божественного Закону нашим Господом не було викупом за грішників. Воно

лише продемонструвало, що [R4536] наш Господь може бути прийнятною викупною ціною за всіх. Він віддав Своє життя в посвяченні в тридцять років і завершив це на Голгофі. Своїм посвяченням, тим, що Він вистраждав, покладанням Свого життя Він дав викупну ціну за весь світ. Не мало значення, що випробування Його особистої вірності та Його посвячення на смерть були одночасними. Це було вірно такою ж мірою, як було вірно, що спочатку Він повинен бути випробуваний і перевірений, а лише потім повинен добровільно віддати Своє життя як викупну ціну за людину.

Ця особливість праці – покладання Свого життя – проілюстрована в розглянутих нами притчах словами: “Все продав, що мав”. Як у притчі продаж усього, що мав купець, не купив поле чи перлину, а лише забезпечив ціну, достатню згодом для їхнього придбання, так і жертвне підкорення нашим Господом Свого життя і всіх його прав та інтересів на користь світу не купило світ – не заплатило ціну, а лише забезпечило викупну ціну за гріхи світу, щоб згодом застосувати її на Свій розсуд.

Як у притчі ціна була згодом використана для купівлі скарбу, так і насправді сплата ціни Справедливості нашим Господом відповідала купівлі скарбу, купівлі перлини. Інакше кажучи, викупна ціна за світ була забезпечена нашим Господом через жертву Його людського життя, але використання цієї ціни для купівлі скарбу було пізнішою і зовсім іншою угодою. Саме після того, як наш Господь встав із мертвих, пробув зі Своїми апостолами сорок днів і вознісся на висоту, Він “відкупив нас... дорогоцінною кров'ю” Своєю. Він “з'явився тепер перед Божим лицем за нас” і там застосував за нас заслугу, тобто викупну ціну, яка попередньо коштувала Йому життя.

Ті, чий розуміння відкриті, щоб збагнути “таємницю Божу”, легко побачать подальше застосування цієї притчі до нас, послідовників і членів Господа. По благодаті Божій наш Господь

заплатив ціну і купив нас – тих, за кого Він з’явився. Він купив не світ, а “Церкву”. Він полюбив нас і купив Своєю дорогоцінною кров’ю. “Не тлінним сріблом або золотом відкуплені ви... але дорогоцінною кров’ю Христа” (1 Петр. 1: 18, 19). Проте це застосування викупної ціни до нас є тимчасовим, умовним. Щоб належати до класу, включеного до цієї купівлі, потрібно, щоб ми не тільки утекли від гріха і повірили в Господа Ісуса Христа для виправдання, але й обов’язково мали подобу характеру нашого Господа, і, подібно до Нього, продали все, що маємо, щоб взяти участь з Ним у великій праці, щоб передати Його заслугу для купівлі світу – для скасування гріхів усього світу, в кінці цього віку.

Хто не має Духа Христа в цьому жертвуванні, той не є Його. І хто, посвятивши таким чином своє життя, відступає, той іде на загибель, на знищення (Євр. 10: 39). Той, хто намагається зберегти своє життя – реституційне життя, приписане через заслугу Христа, – втратить своє вічне життя (Мар. 8: 35). Цей принцип стосується тільки Церкви в цьому віці. У Тисячолітті для всього світу діятиме зворотне правило. Якщо ми отримуємо від Христа реституційні права, щоб пожертвувати ними як Його члени і здобути з Ним нову природу, то світ отримає реституційні права, щоб зберегти їх навіки і ніколи не жертвувати ними.

У цій угоді, зауважте, заслуга, цінність – усе виходило від однієї людини Ісуса Христа. Більше нічого не було потрібно. Справедливість не вимагала більшого за гріхи всього світу. Наш Господь Ісус позичив, так би мовити, “вибраним” заслугу Своєї праведності, приписавши її нам

по вірі, як весільну шату. Тим самим Він дає нам право бути Його членами і від Його імені брати участь у Його жертвоїй праці, щоб ми могли розділити з Ним славу Його Тисячолітнього Царства і його велику працю підняття всього людства.

Ця заслуга Ісуса, яка зараз тимчасово позичена Церкві у виправданні вірою і яка має бути знову принесена в жертву нами, Його “членами”, остаточно становитиме викупну ціну за весь світ людства, що має здобути благословення в Тисячолітті.

Умова, на якій ми можемо розділити Тисячолітнє Царство з нашим Господом, полягає в тому, що ми повинні ходити Його слідами, страждати з Ним, пити Його чашу, бути учасниками крові Нової Угоди, яка наприкінці цього віку буде запечатана для Ізраїлю та всього світу. Так ми станемо учасниками страждань Христа, занурившись у Його смерть, щоб свого часу розділити “Його воскресіння”.

Хто не бачить силу цих притч? Хто не помічає, що наш дорогий Відкупитель добре підрахував кошти, а потім поклав Своє життя – продав усе, що мав? І хто не пам’ятає, що Він закликає нас також сісти й підрахувати кошти, у що нам обійдеться бути Його учнями? Поле буде куплене. Дорогоцінна перлина буде здобута нашим Господом згідно з тим, що постановив Отець. Більше того, вірна вибрана Церква здобуде свою частку в ній як члени Його Прославленого Тіла. Як важливо, щоб ми заздалегідь підраховали кошти і не дорожили своїм життям, і в кінцевому підсумку отримали нагороду, перлину, скарб!

R4535 (1909 p.)

ДРЕВНІЙ ЕДЕМСЬКИЙ САД, АРАВІЯ – КОЛИСКА ЛЮДСТВА

*“Бо так, як в Адамі вмирають усі,
так само в Христі всі оживуть,
кожен у своєму порядку”
(1 Коринтян 15: 22, 23).*

АРАВІЯ вважається древнім Едемом, на сході якого знаходився особливо приготований Сад, де наші прабатьки проходили випробування не на нагороду Неба або покарання вічних мук, а на нагороду вічного життя в досконалих земних умовах або на покарання смерті. Тут

людина, створена “дуже доброю”, за образом свого Творця, згрішила і підпала під кару гріха – “Душа, що грішить, вона помре”. Тут теж знаходиться гора Арарат, на якій після потопу зупинився ковчег, з якого вийшла сім’я Ноя, щоб заново заселити землю. Ось так Аравія двічі була колискою людства.

Тут знаходиться родюча Месопотамія, яку батько Авраам залишив на божественне запрошення, щоб оселитися далі на північ, в

Палестині, маючи обітницю стати спадкоємцем божественної милості, батьком вірних, чие прославлене Насіння, великий Месія, вже відкупив світ і ще має зайняти Престол землі і протягом тисячі років перемогти гріх та смерть і підняти з деградації та гробу Адама і його рід.

Це та сама Аравія, відома з казок “Тисячі й однієї ночі”, де знаходиться могила Магомета, послідовники якого за чисельністю змагаються з послідовниками Ісуса, і все ще вірять в обітницю, дану Аврааму, і, подібно до юдеїв, чекають славного з’явлення Месії. Як і ізраїльтяни, вони сліпі до того, що перш ніж Месія може благословити, зцілити і підняти світ, потрібно було, щоб Він викупив його власним життям і вибрав з-поміж людей духовний клас, який стане Його Нареченою і Співспадкоємицею у Його славному Царстві.

І тепер, коли наближається День, коли Прокляття буде знято зі світу, коли “пустиня зацвіте, мов троянда” і “радітиме степ”, ми бачимо, як прокидається ця земля найбільш древньої цивілізації. На руїнах її древніх міст, Ніневії та Вавилону, сьогодні ведуться розкопки, і вони є записами 3,5-тисячної давнини, тоді як сучасні інженери та сучасний капітал працюють над величезними іригаційними проектами вартістю в мільйони доларів, які, як вони кажуть, зроблять цю землю плодоносною та родючою, як Господній Сад. Чи не є ми, таким чином, свідками початку давно обіцяних “часів відновлення всього, про що провіщав Бог від віку устами всіх святих пророків Своїх”? (Дії 3: 19-21).

ВІДКУПЛЕННЯ ЙОГО КРОВ’Ю

Коли ще доречніше розглядати Божественне забезпечення для нашого роду, ніж при вивченні цієї землі, Колиски нашого Роду, де відбулося гріхопадіння, де почалася руїна, яка наповнила землю гріхом, самолюбством, скорботою і вмиранням? Звичайно, ми сильно помилялися, коли думали, що гріх потребує (або наш Творець задумав) більше покарання, ніж те, якого ми зазнаємо! Що ще могла втратити людина, крім того, що втратив наш рід у цілому? Адам, створений у тісних стосунках з Богом як син і спадкоємець відповідних благословень Всемогутнього Отця, і його рід втратили ці дорогоцінні стосунки, Божественну милість, Божественне спілкування, Божественну опіку і поринули в смертний осуд як чужинці, пришельці, засуджені,

що чекають в житті лише на виконання вироку: “Смертю помреш” (Гиж.).

Як твердо дотримувалася цього вироку Божественна Справедливість! Як неблаганно, як безжально було дозволено силам природи знущатися над людиною в землетрусах, посухах, голодах, моровицях і спадкових хворобах! Понад дві тисячі років великий Небесний Батько показував людству тільки Свою Справедливість і не показував Своєї Любові. І ось перше проголошення Євангелія, перша згадка про те, що Божественна милість ще врятує людство від панування гріха і смерті, була дана не привселюдно, не всьому людському роду, а лише одній людині – Божому приятелю Аврааму. Йому було відкрито таємницю, що великий Творець, Який хоч і дозволив Справедливості повністю взяти гору в нещадному прояві Божественного гніву проти грішника, мав у Своему серці люблячу мету, яка ще знайде своє вираження і охопить всю людську родину благословенням, яке вона принесе. Як ми здивовані, коли дізнаємося про те, що

“Ласка Божа так широка,
Як найширший океан!”

Але Бог дав Авраамові лише слова, “красні слова життя”, що в ньому і в його нащадках з часом благословляться всі племена землі. Проте в Божественних справах не було жодних ознак змін. Гріх і Смерть далі мали дозвіл панувати, і їхнє панування тривало століття за століттям з часів Авраама. Безсумнівно, оскільки Бог знав, що до благословення [ЗНГ012] світу проміне приблизно чотири тисячі років, Він дав Клятву на підтвердження Своєї обітниці. Св. Павло говорить, що Він зробив це для того, щоб цими двома непорушними, незмінними речами, Божим Словом і Божою Клятвою, ми, які вірою стаємо Духовним Насінням Авраама, могли мати сильну розраду – ми, “хто прибіг прийняти надію, що лежить перед нами” в Євангельському Посланні, яке Бог дав Авраамові.

“ІЗРАЇЛЬ... ТОГО НЕ ОДЕРЖАВ”

Минули століття, Авраам, Ісак та Яків, яким послідовно була дана ця обітниця, померли; та попередньо Яків на смертному одрі передав благодатну спадщину чудової Обітниці своїм дванадцятьом синам, які стали народом Ізраїлю. Фундаментом надій Ізраїлю як народу є Обітниця, дана Авраамові, в яку вони й досі

вірять. Дивовижна картина тріумфу віри протягом чотирьох тисяч років є славною, і незабаром отримає свою нагороду. Свого часу на горі Синай Бог уклав Угоду з синами Ізраїлю, на основі якої погодився благословити їх і виконати в них Авраамову обітницю, що вони як насіння Авраама повинні благословити всі народи землі. Єдиною умовою, пов'язаною з цією обітницею, було неступне: вони повинні були показати свою придатність бути Божественним шляхом благословення для світу і свою слухняність Божественному Закону, який був переданий їм на двох кам'яних скрижалях. Сповнені радості та віри, ізраїльтяни взяли на себе таке зобов'язання.

Як багато вони ще не знали. Вони не усвідомлювали власної слабкості і недосконалості через гріхопадіння, а також свої нездатності виконати Божественні вимоги, дух Закону їхньої Угоди. Незабаром вони побачили, що, хоча Закон говорить: "Людина, яка його виконує, буде ним жити", вони були не в змозі чинити ці речі і тому вмирили, як і інші люди. Чи Бог ввів їх в оману і заманив у пастку? Ні. Божа пропозиція була досить простою. Він лиш давав їм великий урок, що гріх, як хвороба, охопив людство, і, як би вони не хотіли, усі вони слабкі й зіпсовані по плоті і не в змозі виконати свої добрі наміри.

ОБІЦЯНИЙ ВИЗВОЛИТЕЛЬ ІЗРАЇЛЮ

Як розраду, Бог дав Ізраїлю запевнення, що Він пошле Визволителя, більшого, ніж Мойсей, який визволив їх з єгипетського рабства. Цей більший Визволитель визволить їх від ще більшого рабства гріха і смерті, щоб вони могли коритися Божественному Закону і бути вжиті Богом для благословення й навчання інших народів. Вони отримали запевнення, що цей Більший за Мойсея започаткує Нову Угоду Закону, засновану на кращих жертвах, ніж кров тельців і козлів, і Він був знаний їм як Месія, Посланець Нової Угоди. На Нього, отже, вони надіялися, Його чекали, раділи перспективою Його приходу.

Та хоча Угода Закону не зробила нічого досконалим, хоча вона не виконала того, на що сподівався Ізраїль, все ж вона виконала багато чого. Вона послужила тому, щоб підняти цей один народ релігійно, високо над усіма іншими народами того часу, так що, коли прийшов час для Бога послати Свого Сина у світ, щоб стати

Відкупителем людини – щоб померти, Справедливому за несправедливих, щоб примирити людину, бути Поєднанням за її гріх, – у той час було кілька тисяч святих юдеїв, які чекали утешення, розради, благословення, яке Бог обіцяв їм через звільнення Месією від рабства гріха і смерті.

Таким чином, Закон був педагогом, слугою, щоб привести ізраїльтян до Великого Вчителя. У П'ятидесятницю і згодом кілька тисяч з них, приведених таким чином, увійшли до Школи Христа, щоб бути Його учнями, ходити Його слідами, страждати з Ним, а згодом, у свій час, царювати з Ним.

Більше того, протягом шістнадцяти століть від Мойсея до Ісуса був святий клас, імена якого записані в книзі Божої пам'яті. Вони не мали бути Нареченою Месії, не мали бути зараховані до членів Христового Тіла, яким є Церква, бо всі ці члени йшли услід за Головою і нікого з них не було перед Ним.

Ці Стародавні Гідні не були зачаті святим Духом до нової природи, щоб стати Новими Створіннями у Христі, але "вони були засвідчені, що Богові вони догодили". Отже, у них є свідectво з Писання, що вони будуть визнані гідними "кращого воскресіння", ніж решта людства, хоча їхнє воскресіння не буде разом з Нареченою Христа, не буде Головним воскресінням, до духовної природи, духовного тіла тощо. Ці Стародавні Гідні вийдуть з могили після завершення Церкви, після її утвердження в славі. Вони вийдуть досконалими людьми, людської природи, як образ і подоба Бога в плоті, як був Адам. Вони отримають велику честь, оскільки будуть використані Месією як "князі по всій землі" (Гиж.) для благословення Ізраїлю і всіх з кожної нації, народу, племені і язика.

НАСІННЯ АВРААМА – ВИБРАНІ

Але Авраам повинен був мати ще вище Насіння, чисельно менше, як написано: "І розмножу нащадків твоїх, немов зорі на небі... і немов порох землі". Це вище насіння Авраама, "немов зорі на небі", Духовне Насіння, повинно отримати розвиток і прославлення ще перше, ніж благословення може прийти до його земного насіння. Св. Павло, пояснюючи ситуацію, каже, що Угода Закону була додана, щоб заповнити проміжок між Авраамом і належним часом для Духовного Насіння, Христа. Вона була додана

“з причини переступів”, бо у світі розрісся гріх і так зіпсував людство, що виникла необхідність підняти як критерій праведності Закон Десяти Заповідей, щоб він зайняв місце Божественного Закону, який спочатку був записаний у характері Адама. Коли Адам був створений за образом і подобою Бога, він не потребував скрижалей Закону, які б навчали його відрізняти добро від зла, так само, як Бог не потребує жодних скрижалей.

Св. Павло пояснює далі, кажучи: “Чого Ізраїль шукає, того не одержав, та одержали вибрані, а останні затверділи” (Рим. 11: 7). Ізраїль хотів бути Нареченою Месії, щоб мати найкращі благословення, які Бог мав дати. Тож Ізраїль отримав це настільки, наскільки його народ був до цього готовий. Це отримали “вибрані”. Залишок Ізраїлю, чисельно невеликий порівняно з усім народом, був визнаний після випробування “справді ізраїльтянами, що немає в них підступу”. Вони стали осередком класу Нареченої Месії. [ЗНГ013]

ЄВАНГЕЛІЄ ПРОПОВІДУВАЛОСЯ СПОЧАТКУ ЮДЕЯМ

Щоб знайти кожного “справді ізраїльтянина”, Євангеліє спочатку було виключно до них, і перший навернений поганин, Корнілій, був допущений до Божественної милості в цьому відношенні лише через три з половиною роки після хреста. Згодом, коли апостоли проповідували Євангеліє кожному створінню, людям кожної країни і національності, а також юдеям, до яких воно спочатку було обмежене, вони все одно віддавали перевагу юдеям аж до 70 року н. е., коли юдейська державність загинула. Св. Павло відкрито заявив про це юдеям, кажучи: “До вас перших потрібно було говорити Слово Боже; та коли ви його відкидаєте, а себе вважаєте за недостойних вічного життя, то ось до поган ми звертаємось”. Бо так звістили пророки.

Отже, ми бачимо, що осередок вибраної Церкви, яка має стати Нареченою Христа при Його Другому Приході, був юдейським, і Божа милість до поган полягала в тому, що Він дозволив їм увійти і поповнити визначене число вибраної Церкви після того, як були покликані і прийняті всі гідні юдеї. І тепер, як передбачав Ісус, Євангеліє, Добра Новина про Його прийдешнє Царство проповідується по всьому світу “на свідоцтво”, щоб зібрати з кожної нації,

народу, племені і язика святих, щоб вони були спільниками з юдейським осередком у великій честі стати Нареченою і Співспадкоємицею Месії. Ми повинні чітко розрізняти між свідченням цих речей серед усіх народів для зібрання нечисленних “вибраних”, і благословенням усіх народів під владою Царства, яке прийде пізніше. Нерозуміння цього спричинило плутанину в багатьох розумах.

СПАДКОЄМЦІ ОБІТНИЦІ

Ми ніколи не повинні втрачати з поля зору суть цього Євангелієського Послання. Остаточне благословення Месіанського Царства через Насіння Авраама буде для всіх поколінь землі, але, перш за все, Божественна праця полягає в покликанні Насіння Авраама, яке повинно виконати цю працю благословення. Обітниця була дана не всім поколінням землі, а Аврааму і його Насінню. Отже, спадкоємцями обітниць є не всі покоління землі, а Насіння Авраама.

До святих в Галатії, які були поганями, але прийняли Ісуса і повірили, що вони стануть співспадкоємцями дорогого Божого Сина в Його Месіанському Царстві як члени Його Вибраної Нареченої, св. Павло пише: “А коли ви Христові, то ви Авраамове насіння й за обітницею спадкоємці” (Гал. 3: 29). Як дивно, що ми втратили з поля зору цю велику спадщину! З нашим Господом, як Авраамове Насіння, ми успадкуємо землю, як сказано: “Дам Я народи Тобі, як спадщину Твою, володіння ж Твоє аж по кінці землі”.

Недарма апостоли часто нагадували братам про цю велику спадщину, яку Бог зберіг для вірних. Недарма один з них пише: “Все ваше... ви ж Христові, а Христос Божий”! Адам і весь його рід мають бути віддані Ісусу Христу Відкупителю, куплені Його дорогоцінною кров'ю. Тоді ми, як Його Наречена-Дружина, повинні розділити з Ним цю велику спадщину і співпрацювати з Ним у наведенні порядку в нинішній плутанині. Сатана повинен бути зв'язаний; всі сили темряви повинні бути повалені і приборкані; світло пізнання Бога, як славне Сонце Праведності, повинно зійти, і його цілющі промені повинні залити землю, несучи з собою життя, мир, радість, відпочинок насамперед юдею, а згодом і кожній нації, народу, племені та язика.

ЯК ГРІХ ПРИНЕСЕ ПОКАРАННЯ В МАЙБУТНЬОМУ

ВІЗЬМИМО для нашого тексту слова апостола в 1 Тим. 5: 24: “Гріхи деяких людей очевидні й випереджують ще до суду, а за іншими вони йдуть слідом” (Турк.). Аксиома “Хто згрішив, той повинен страждати” є давньою, добре підтвердженою біблійними свідченнями, і відповідає всім людським уявленням про справедливість. Висловлювання апостола в нашому тексті узгоджується з цим. Припускаючи, що деякі, але не всі, отримують відплату за свої злі вчинки в цьому житті, він запевняє нас, що ті, хто не отримає відплати за свої злі вчинки в теперішньому житті, спіткаються зі своїми справедливими покараннями в майбутньому. Одні мають більшу скритність, ніж інші, а отже, більшу здатність приховувати свої злі почуття і вчинки та уникати їхнього справедливого осуду і природних наслідків, тоді як інші володіють прикметами або ж оточені обставинами, які, здається, сприяють їм у їхніх неправедних вчинках до самого кінця теперішнього життя. Якби не було майбутнього життя, якби не було майбутнього покарання і не було різниці в майбутньому між тими, хто отримав відплату за свої гріхи в теперішньому житті, хто творив зло і хто творив праведність, – якби не було також різниці між тими, хто отримав відплату за гріхи в теперішньому житті, і тими, хто досяг успіху в злих справах, – то при таких умовах майбутнього, мабуть, існувала б величезна нерівність у божественному устрої. І що більше ми дізнаємося про цілі божественного плану щодо гріха і грішників у теперішньому й майбутньому, то більше нас вражає мудрість, справедливість, любов і сила, які великий Творець застосовує до всіх.

Однією з найбільших труднощів, з якою доводиться стикатися при розгляді цієї теми, є надзвичайно хибні уявлення про справедливість, які поширені серед цивілізованих людей і дійшли до нас від наших предків зі “середньовіччя”. Майже 15 століть християнський світ, очевидно, спав щодо виявлення здорових міркувань на релігійні теми і особливо щодо божественного характеру і плану поведінки з людством. Під осліплюючим впливом сатани вчинялися в ім'я Бога злочини не тільки

проти любові, але й проти справедливості. В ім'я божественної любові й справедливості людей клали на диби, катували розпеченим залізом, виривали кліщами нігті, заливали розплавленим свинцем вуха і рот, відрізали язик, виколували очі, різали ножами, спалювали на вогнищі – одним словом, робили в ім'я Бога любові, милосердя і справедливості все, що диявол міг зробити або думав зробити. Чи варто дивуватися, що люди з такими злими нахилами, з такою жорстокістю, позбавлені справедливості й любові, позбавлені духа святості, мали цілком помилкові уявлення про божественний характер і божественні прикмети? Чи варто дивуватися, що віровчення, сформульовані цими людьми і під їхнім наглядом або тими, хто пізніше все ще перебував під впливом їхніх хибних поглядів, містять грубі помилки, які повністю спотворюють божественну справедливість і милосердя щодо гріха і покарання за нього?

ВІД КНЯЗЯ ТЕМРЯВИ

Нам не треба дивуватися і ми не дивуємося, що ці нечестиві настрої в значній мірі проникли в думки і письмові твори людей з добрими намірами, які жили після часів середньовіччя. Щоб позбутися густої темряви, яка поступово спускалася протягом [3HG232] другого, третього і четвертого століть християнської ери і наводила жах на всю Європу з того часу і до шістнадцятого століття, повинно було б пройти стільки ж часу. Але нам не треба дивуватися, що для того, щоб позбутися неправди, потрібно більше часу, ніж для того, щоб потрапити під її вплив, бо так є завжди. Великий ворог і досі підбурює до неправди і як ангел світла намагається поширювати її в різних формах з метою обману (2 Кор. 11: 14). Більше того, занепалий стан нашого роду має природну тенденцію до погіршення і потребує постійної допомоги, щоб піднятися до вищих, кращих, чистіших і більш правдивих почуттів.

Вада сучасних вчень християнства стосовно відплати за гріх полягає не в тому, що вони вчать, що гріх буде покараний, а в тому, що вони повністю спотворюють це покарання. Вони вчать речей, які просвітлений християнський людський розум не може прийняти. Навчаючи

цього в ім'я Бога й Біблії, вони дискредитують обох і не тільки роблять недійсним правдиві вчення божественного Слова, але й похитнули довіру всіх розумних людей до божественної натхненності Святого Письма і цим поширюють невір'я в ім'я Бога, в ім'я Біблії, в ім'я Христа.

Чи не пора християнському народові прокинутися, щоб збагнути неправду, яка, мов страшний сон, охопила найкращих з них і не тільки загрожує повалити всяку віру християн усіх конфесій, але й робить це? Настав час сказати правду, і тому, в міру наших можливостей, ми з вами і всі, хто хоче бути вірний Богові і Його Слово, повинні голосно кричати і не мати жалю до неправди. Справжній Божий народ повинен прокинутися, навіть якщо дух світу, дух байдужості, дух сумніву, дух легковажності, дух сектантства вмовляє його спати далі, кажучи: "Мир, мир, а миру нема". Прийшов час, коли Слово Бога і Його характер піддаються нападкам не тільки невір'я ззовні, але й так званої нової теології і вищої критики усередині номінальної церкви.

ВИЩІ КРИТИКИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ

Але ж, скаже хтось, нова теологія і вища критика цілком згодні з вами, що не повинно бути вічних мук; і ви, фактично, бачите, що дуже мало служителів і розумних мирян вірять у таку доктрину. Навіщо ж тоді ворушити цю річ? Навіщо обговорювати її, коли весь цивілізований світ поступово приходиться до такої ж думки?

Відповідаємо, що у наведеному аргументі вже йдеться про необхідність, яка мала б промовити і промовляє до нас і до всіх, хто вірний Божому Слово. З погляду Біблії нова теологія, вища критика і теорії еволюції – це все невір'я, одягнене в релігійні форми, де мова використовується таким чином, щоб обдурити тих, хто нічого не підозрює і є неписьменним. Ці теорії проповідуються по всьому цивілізованому світі, і тисячі християн навіть не здогадуються, що їхні добре оплачувані наставники відмовилися від усякої думки про натхненність Святого Письма, від думки про гріхопадіння в Едемі, яке зробило необхідним відкуплення, від віри у викуп грішників від осуду первісного гріха та його покарань. Згадані вчителі дійсно погоджуються з нами в тому, що вічні муки були б несправедливими і позбавленими любові, але вони дійшли свого висновку з позицій вищої

критики – виходячи з припущення, що вони мудріші, краще поінформовані і логічніші, ніж були Ісус і Його апостоли.

Наша позиція, навпаки, полягає в тому, що Біблія є божественним об'явленням, що вона правдива, що вона представляє божественний характер і план як справедливий, люблячий, логічний. Ми боремося не з вищими критиками, еволюціоністами тощо, які стали настільки мудримися у власній пихатості, що їм не потрібна мудрість, яка є згори, не потрібне Боже Слово. Нашим прагненням, навпаки, є пробудити тих, хто ще вірить у Біблію як Боже Слово, показати їм, що її вчення були спотворені символами віри середньовіччя, що сама Біблія – велична, а її викладення – найвищою мірою справедливе, любляче й логічне. Ми все більше й більше відчуваємо необхідність у наших представленнях на цю тему, тому що з кожним днем ті, хто покинув Святе Письмо, кажучи, що воно не є натхненим, а є твором людей, нижчих за них мудрістю і справедливістю, підступно розхитують віру людей в цілому, і незабаром усі, хто не має правильного погляду на Святе Письмо, будуть неминуче введені в оману помилковими поглядами, які спотворюють і відкидають його.

Іншими словами, у світлі сучасного інтелекту жоден мислячий чоловік чи жінка не може більше вірити в доктрину вічних мук – що вони є долею всіх, окрім святих, "вибраних". Цю доктрину вже відкинули серця всіх добрих людей. Також розуми цього класу рано чи пізно повинні відкинути цю доктрину. Все питання в тому, чи вони відкинуть її на підставі Писання, оскільки побачать, що Писання не навчає про неї, чи відкинуть її і, думаючи, що Писання навчає про неї, відкинуть також Писання?

Ми вже згадали, що Святе Письмо чітко говорить, що Божим покаранням за гріх є знищення смертю. Ми згадали, що Адам потрапив під це покарання і що всі його діти розділяють його з ним, але Бог у Своему милосерді забезпечив відкуплення: Христос став заміною Адама і, відкупаючи його від вічного знищення, відкупив також усіх, хто розділив цей вирок через спадковість. Ми згадали, що саме завдяки цій викупній праці Христа вічне життя було запропоноване під час цього Євангельського віку (в обмеженій мірі) деяким народам світу – насамперед тим, хто проживає в Європі, та

їхнім нащадкам в Америці, а також деяким з численних народів Африки та Азії. Ми згадали, що теперішня пропозиція вічного життя через віру і послух ще більше обмежена тим фактом, що серед привілейованих народів Європи і Америки лише деякі мають “вуха, щоб слухати” і серця, щоб оцінити і зрозуміти цю пропозицію. Ми згадали це як частину Божественного плану, за яким з кожної нації, народу, племені і язика збирається особливий клас, “Мала Черідка”, щоб бути славним товариством із Господом Ісусом у Його Царстві. Ми згадали, що Його Царство, про яке Він навчав нас молитися, ще має прийти, ще має бути встановлене в силі і великій славі під усіма небесами. Воно буде керувати світом [3НГ233], придушить зло і зробить так, що знання про Господа наповнить усю землю. Врешті-решт воно принесе передвіщені умови, коли кожне коліно вклониться і кожен язик визнає Господа, коли Божа воля буде виконуватися на землі, як на небі. Уся ця теперішня і майбутня можливість для світу людства повернутися до гармонії з Богом і вічного життя, втрачених Адамом в Едемі, ґрунтується на великій викупній жертві, яку наш Господь Ісус учинив “за гріхи всього світу”.

ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВІДКУПЛЕННЯ

Якби не було відкуплення від первісного гріха, то не було б підстав запрошувати людей до послуху Богові, до праведного життя. Як каже апостол, якщо не буде воскресіння мертвих, то їймо, пиймо і веселімося, бо завтра помремо. Оскільки смерть – найвища точка покарання людського роду, то усім, що людина могла зробити в теперішньому житті, було лише прискорення припинення існування, на яке вона вже була приречена. Та оскільки Бог надав через Христа можливість майбутнього вічного життя усім, то з цього випливає, що кожен член Адамового роду, дізнавшись про це, повинен радіти, адже це послання називається доброю вісткою, Євангелієм.

Дізнавшись далі, що умови, на яких кожен член Адамового роду може мати вічне життя, включатимуть його особисту співпрацю зі Спасителем у протистоянні гріху, деградації та неправді в собі, він повинен усвідомити, що кожен крок униз до гріха і деградації означає більші труднощі в піднятті з них у майбутньому, якщо він запрагне досягти славної досконалості,

яка стала можливою для нього, адже без її досягнення він ніколи не зможе надіятися на вічне життя. Хто ясно бачить це, той бачить причину – найкращу з усіх причин – опиратися низхідним тенденціям власної занепалої природи, а також найкращу з причин, щоб допомагати всім оточуючим протистояти гріху і прагнути до досягнення найблагородніших ідеалів.

Саме цього навчав апостол, коли казав, що час, коли Бог не зважав на невігластво, минув. Тобто у давні часи, коли світ не знав про Божий намір дарувати спасіння і можливість вічного життя, коли Бог не виявив людству Свій задум і не заклав для цього основи у викупній праці, Бог у тих умовах не зважав на справи світу, нехтував ними, не звертав на них жодної уваги. Але, додає апостол, Бог “тепер усім людям наказує, щоб скрізь каялися”. Чому така зміна? Чому тепер Він наказує каятися і жити благочестиво, тоді як понад тисячу років перед тим не посилав їм жодного такого послання?

Апостол відповідає на наше запитання, кажучи: “Бо Він [Бог] визначив день, коли хоче судити поправді весь світ”. Це означає другий суд і, відповідно, означає, що вирок першого суду буде скасований. Вироком першого суду була смерть, знищення, і він скасований великою викупною жертвою, про яку вже згадувалося. І тепер, як наслідок скасування цього першого вироку на людину, всьому людству буде дарований інший суд, тобто інше випробування, інша можливість побачити, наскільки минулий досвід був корисним, і людство під божественним керівництвом і виправленням навчиться праведності настільки глибоко і ретельно, щоб пройти божественну перевірку на те, чи воно гідне вічного життя. Той, хто не пройде цю перевірку, повинен померти Другою Смертю – зникнути.

Коли ми дізнаємося про викупну Божу благодать у Христі і про нашу майбутню надію на вічне життя, ми також дізнаємося про те, що слова і вчинки, і особливо наміри серця теперішнього часу, а також майбутнього будуть мати відношення до нашого остаточного прийняття, нашого остаточного досягнення “дару Божого, вічного життя в Христі Ісусі, Господі нашим”. Язичницький світ нічого цього не знає, а тому має набагато меншу відповідальність, ніж ми в християнських землях. Якими б не були їхні

злodianня, їхня відповідальність за них лише пропорційна крихті світла їхньої совісті.

Так само в християнських землях відповідальність кожної особи пропорційна її знанню про Бога і праведність. З цього погляду, як ми вже бачили, головна відповідальність тепер лежить на “царському священстві”, “освячених у Христі Ісусі”, які були зачаті святим Духом і, отже, мають ясніше уявлення про божественний характер. Апостол запевняє їх, що якщо вони грішать свідомо, навмисно, при повній згоді свого розуму, то це буде для них гріхом на смерть – другу смерть, а якщо вони грішать через слабкість, нерішучість тощо, то матимуть різки, виправлення. “Він карає і б’є кожного сина, якого приймає”. Ці різки, або покарання за провини – частково внаслідок незнання, а частково через слабкість – покликані Господом бути виправними, розвивати в Його народі мирні плоди праведності. Ті з Церкви, які отримують виправлення в теперішньому житті, можуть бути зараховані до згаданих у нашому тексті, чий гріх випереджують на суд. Вони отримують свої покарання і виправлення зараз, щоб, як каже апостол, їхній дух спасся в день Господа Ісуса, щоб вони були прийнятні для Нього в кінці цього віку, коли Він встановлює Своє Царство.

ЗНАННЯ ВИМІРЮЄ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Що стосується гріхів світу – християнського світу і язичницького світу, – тобто усіх, хто не належить до повністю посвяченої Церкви Христа, то їхні гріхи, як ми вже говорили, пропорційні їхньому знанню добра і зла, а їхнє знання добра і зла може прийти частково через спілкування зі справжньою Церквою, частково через спілкування з цивілізацією і частково через світло совісті, яке не було повністю погашене через гріхопадіння.

Як стверджує наш текст, у деяких з них гріх явний у теперішньому житті і приносить порушнику природну відплату за нього, тобто покарання – можливо, огидну хворобу, або розумову, моральну чи фізичну слабкість, або втрату дружби, симпатії, або втрату компетентності, або втрату свободи через ув’язнення і т. п. Майже всі отримують певну міру відплатного правосуддя в теперішньому житті. Справді, як говорить апостол, “все створіння разом понині стогне і разом страждає у тяжких муках” (Хом.).

Щоправда, цей біль і страждання, душевне, моральне і фізичне бідування значною мірою є наслідком успадкованої слабкості і розбещеності. Але наскільки хтось піддається гріхові всупереч своїй совісті, настільки він схильний посилювати свою деградацію і страждання. [ЗНГ234].

Ми далекі від думки, що величезна маса цих нещасних створінь потребуватиме якихось особливих тортур у майбутньому. Ми вважаємо, що Господь не дасть переважній більшості з них зазнати додаткових страждань, проте вони матимуть досвід чистилища, якщо можна це так назвати, тобто процес підняття Тисячолітнього віку вимагатиме співпраці кожної особи для її власного визволення. Вона буде зобов’язана боротися проти власних слабкостей, хоча й матиме в цій боротьбі допомогу прославленого Христа, і не матиме протидії сатани і недоброчинного світу, як має Церква в теперішньому часі, оскільки в дні суду, випробування світу сатана буде зв’язаний і більше не зможе обманювати й ставити темряву за світло і світло за темряву, зло за добро і добро за зло. А світ, звільнений від свого невігластва, забобонів і сліпоты і приведений під контроль великого Царства, вже не буде опонентом праведності.

Цікавим є питання про те, як суд над гріхами деяких людей буде йти слідом в майбутнє життя – як після пробудження від сну смерті люди матимуть різні обставини, відповідні до використання або зловживання теперішніми знаннями і можливостями. Погляди протестантів у цілому віддають усіх таких людей на вогняні муки, які, як запевняють нас віровчення, будуть нескінченними, безнадійними. Не робиться жодної спроби показати градації покарання, пропорційні гріхам і слабкостям винуватця. І хоча вважатиметься, що деякі з цього класу були щедрими і добрими в теперішньому житті, давали кухлик холодної води в ім’я учня і, згідно з запевненням Господа, повинні мати за це нагороду, проте жодного плану або механізму для пом’якшення їхніх страждань ніхто навіть не пропонує. У цьому відношенні погляди протестантів ще більш непослідовні, ніж погляди папістів, які за різні гріхи приписують страждання і муки, що тривають десятиліттями, століттями і тисячоліттями, одначе при цьому плекають надію, що в кінцевому підсумку

винуватець таки може уникнути цих мук. Усі ці погляди мають вигляд і запах середньовіччя; вони безжалісні, безглузді, несправедливі, позбавлені любові. Мучити будь-яку істоту роками або століттями за злі вчинки однієї години або навіть цілого життя було б найбільш жакливою несправедливістю і абсолютно безбожним явищем. Крім того, усі подібні небіблійні погляди на майбутнє покарання за гріх поступаються сучасним уявленням на цю тему у світі. Наші пенітенціарні установи сьогодні спираються на кращі почуття і набагато більше відповідають тому, що Господь пропонує як майбутнє покарання за гріх.

ДЕЯКІ ПРОКИНУТЬСЯ НА СОРОМ

Господь через пророка Даниїла дає короткий і яскравий опис тих, хто вийде з гробу протягом тисячоліття. Вони поділятимуться на два класи, подібно до того, як зробив поділ наш Господь у Своїй розповіді (Ів. 5: 28, 29). Він сказав: “Бо... всі, хто в гробах... повиходять”. Ті, хто в серці були віддані Йому і намагались якомога краще виконувати Його волю, яким би недосконалим не було це виконання, будуть віднесені до “добрих” – до тих, хто має Божественне схвалення і вийде на воскресіння, хто буде повністю піднятий з умов гріха і смерті до досконалих умов життя. Решта людства, не схвалена Господом за те, що не зробила все, що могла, вийде з гробів, щоб мати можливість поступово підніматися до досконалості через “суди”, через систему нагород і покарань, поширену протягом Тисячолітнього віку.

Ті, хто підкориться судам тисячолітнього судного дня, досягнуть, під Господньою дисципліною, керівництвом і допомогою, повної досконалості, а всі, хто уперто чинитиме опір царюванню праведності, будуть відтяті від життя Другою Смертю. Картина цих великих справ, дана через пророка Даниїла, зачіпає іншу сторону питання, і більшою мірою показує нам, чого зазнає світ протягом цього тисячоліття підняття, цього воскресіння з умов гріха і смерті. В описі читаємо: “І багато з тих, що сплять у поросі земному, прокинуться; одні на життя вічне, другі на вічний сором та на ганьбу” (Дан. 12: 2, Хом.). Ті, що вийдуть на воскресіння, будуть схвалені Господом як “добрі”. Тими, що вийдуть на сором і тривалу ганьбу, буде світ у цілому, який не отримав похвали від Бога, бо

не прийняв Христа і не був слухняний Його настановам у міру своїх можливостей. Їхній сором і тривала ганьба будуть супроводжувати їх на судах, на яких вони будуть нагороджені і покарані відповідно до їхньої поведінки протягом Тисячоліття.

Як ми вже бачили, з живими поколіннями світу справи будуть вестися ще до того, як хтось прокинеться від сну смерті, і те, що вони будуть швидко прогресувати під розпорядженнями того часу, не підлягає сумніву, тому що знання про Господа швидко, без зволікань наповнить цілу землю. По-друге, коли почнуться процеси пробудження, виявиться, що про декого вже відомо багато завдяки вивченню історії тими, хто зробив значний поступ у знанні й розвитку характеру. Більше того, мистецтво френології, читання характеру і, можливо, читання думок набуде поширення; і ми цілком можемо здогадатися, який сором вкриє багатьох, що прокинуться, коли вони побачать, що таємниці їхнього життя і підлість їхнього характеру відомі всім навколо. Їхній стан, природно, спровадить на них презирство інших, і передусім тих, хто на той час зробить більший поступ у розвитку характеру. Дехто вже мав такий досвід у цьому житті (часом на користь і виправлення), коли їхні гріхи були відкриті і випереджали ще до суду. Іншим вдалося приховати свої справжні почуття і характер у теперішньому житті, і вони матимуть подвійний сором і ганьбу, коли вийдуть з могили, прокинувшись у Тисячолітньому дні. Хіба це не буде достатнім катуванням? Хіба це не буде достатнім покаранням?

Пророк стверджує, що вони вийдуть на вічний сором і ганьбу, проте єврейське слово “олам”, яке тут перекладається як “вічний”, не означає безконечний, але буквально означає “до кінця, до завершення”. Ми можемо легко помітити, що за нових умов ті, хто вийде на сором і тривалу ганьбу, залишатимуться в такому стані сорому і ганьби доти, доки вони не стануть на шлях виправлення і не пройдуть ним [3HG235] розумну відстань зі знанням і наполегливістю, що означає навернення від гріха до праведності. У міру того, як їхня реституція буде прогресувати розумово, морально і фізично, у тій самій мірі зменшуватиметься їхній сором і ганьба, так що на той час, коли вони досягнуть досконалості, під Господнім керівництвом і настановами,

від сорому і ганьби нічого не залишиться. Ось так, врешті-решт, найбільш зіпсовані і найбільш деградовані, слухняні законам Царства, зможуть стати абсолютно чистими, абсолютно досконалими навіть в очах Господа, і будуть визнані гідними вічного життя.

ПРИЙДЕШНІ СУДИ РЕФОРМУВАННЯ

Таким є розумний біблійний погляд на теперішні та майбутні суди. Наскільки він відрізняється від тих, що прийшли до нас з темних віків! Ви побачите також, що цей Господній метод поводження зі світом, викладений у Писаннях, тісно відповідає найновішим і найкращим методам поводження зі злочинцями в усьому Християнстві. Злочинці підлягають суворим законам і правилам, але послух їм приносить нагороди, більші свободи і привілеї, і, в кінцевому підсумку, швидше звільнення. Непослух приносить покарання, пропорційні свавілля і порочності злочинця. Ми бачимо також, що особа, яка псує свій характер у теперішньому житті гріхом, ламанням власного сумління, тим самим ставить перед собою більш важке завдання на майбутнє, коли всі ці слабкості характеру потрібно буде відшкодувати, компенсувати більш тривалою і наполегливою працею над ними. При цьому можливо, що розбещеність і деградація зайшли так далеко і настільки ослабили та погіршили сумління, що зробили відновлення в майбутньому сумнівним.

Я не можу сподіватися, що кожний з присутніх у цій аудиторії є справжнім, посвяченим віруючим у Господа Ісуса Христа, а отже, членом Церкви первородних, імена яких записані на небесах. Іншим я хочу донести думку апостола з нашого тексту про те, що нехтування божественною волею і законом праведності обов'язково принесе своє покарання чи то в теперішньому житті, чи в прийдешньому. Урок для всіх таких полягає в тому, що вони повинні зробити все можливе, щоб негайно стати на боці праведності у своєму серці і поведінці загалом. Вони повинні усвідомити, що теперішнє життя є щонайбільше передпокоєм для більших можливостей майбутнього, що мудрість зараз веде в тому ж напрямку, в якому вестиме й далі, і чим швидше вдасться почути її голос і прийняти її зі слухняністю, тим більшим буде благословення як в теперішньому, так і в майбутньому житті. А тим з вас, хто є посвяченою Церквою

Господа, дозвольте сказати, що хоча наша тема стосувалася переважно світу та його теперішніх і майбутніх покарань за гріх, однак те саме питання стосується Церкви, та ще й особливою мірою, бо якщо ми є Господніми, то маємо Його гарантію, що наші гріхи випереджуватимуть на суд ще в теперішньому житті, якщо тільки ми не будемо визнані негідними.

Таким чином, бачимо, що серед Господнього народу є два класи. Обидва вони повинні сподіватися страждань, бо написано: "Через великі утиски треба нам входити у Боже Царство". Той клас Церкви, який не буде визнаний гідним частки в Царстві, здобуде вічне життя (Велика Громада з Об. 7: 9) і врешті-решт стоятиме перед престолом як слуги, замість того, щоб бути вшанованим з Малою Черідкою на престолі як Наречена. Він отримає пальми перемоги як переможці, але не отримає вінця, який Господь обіцяв Своїм послідовникам. Цей клас Церкви перейде скорботу, як читаємо у віршах 14 і 15: "Це ті, що прийшли від великого горя, і випрали одіж свою, та вибілили її в крові Агнця... Тому то вони перед Божим престолом, і в храмі Його день і ніч Йому служать".

Отже, побачивши, що Церква, Мала Черідка, повинна мати скорботу як дисципліну і випробування на основі її Угоди, і що "Велика Громада", менш ревна, теж перейде скорботу, ми запитуємо, яким чином ці два класи скорботи відрізняються один від одного? Яким чином відрізняються труднощі цих двох класів Церкви, представлених в образі як священики і левити, – у чому відрізняються їхні страждання? Відповідаємо, що Мала Черідка, сповнена духом Господа, настільки входить у радощі свого Господа, що її жертви, страждання і самозречення заради Нього здаються лише легкими труднощами, короткочасними, не вартими порівняння зі славою, що відкриється в нас. Цей клас здатний радіти в скорботі і за все дякувати.

Очевидно, до цього класу належали апостол Павло і його товариш, Сила, коли, знаходячись у римській в'язниці, вони опівночі, з закривавленими спинами, змогли дякувати Богові за привілеї бути Його слугами і голосно співати гімн хвали. Більша громада послідовників Господа, менш вірна, менш наповнена духом ревності і самопожертви, гостро відчуває свої випробування, труднощі, самозречення і

самопожертву, хоча її жертви набагато менші. Її життя сповнене утиску, у ньому набагато менше Господньої благодаті, миру і радості, щоб компенсувати життєві труднощі та випробування. Проте для неї страждання є очищенням, дисципліною і виправленням у праведності, щоб пом'якшити її серце, випробувати її вірність Господу і принципу. І ми радіємо, що Господь так влаштував, що ті, хто не дотягує до критерію,

який призначений для вибраних, можуть таким чином мати добру, хоч і меншу, частку як слуги в Царстві. Обираймо ж мудро, дорогі брати і сестри, ту добру частку, яка не тільки має обітницю слави, честі та безсмертя Царства, але й у теперішньому житті має радість і мир, які світ не може ні дати, ні забрати.

ЗНГ231

ДОБРИЙ СКАРБ І ПОГАНІЙ СКАРБ

*“Добра людина із доброї скарбниці
серця добре виносить, а лиха із
лихої виносить лихе”
(Луки 6: 45).*

НЕВІРА, безбожництво оглядає Боже діло і судить про нього на основі нашого тексту, кажучи, що якщо твереза логіка зважає поведінку людини, то вона повинна бути також належною основою для судження щодо божественного характеру: якщо Бог є доброю істотою, то Його діло, представлене у світі, повинно бути добрим; а якщо Його діло у світі є поганим, то воно повинно свідчити про погане серце, погану вдачу. Ми не можемо заперечувати умов цієї критики і, безумовно, правильне є правильним, а хибне є хибним, де б воно не знаходилося, незалежно від особи, мала вона чи велика. Але ми повинні дати відсіч невір'ю на цій слухній платформі й повинні відповісти на його звинувачення, яке каже: “Якщо Бог є, то Він – зла істота, бо у світі повно зла, гріха, горя, смутку, болю”. Багато християн виявляються слабкими в цьому важливому питанні, і замість того, щоб спростувати звинувачення в невір'ї та атеїзмі, змушені рятуватися втечею і замикатися в собі, відмовляючись розглядати питання, яке вони вважають розумним: “Як ваш Бог обґрунтовує свої твердження стосовно Своєї справедливості, мудрості, любові й сили?”.

Сподіваємося, дорогі друзі, що одним із результатів цієї серії зустрічей з вивчення Біблії буде підбадьорення ваших сердець щодо Божественного характеру, як це проілюстровано в Божественному Плані; і що наступним результатом буде ваша здатність надалі так розуміти Божественний Задум, щоб він виправдовував божественний характер у ваших

власних судженнях, що дасть вам можливість представляти його іншим таким чином, щоб вони також могли прославляти Бога у своєму розумі, а також у своїй поведінці.

У нас є лише один підручник на цю тему – Біблія. Він, по Божій благодаті, не тільки подає нам історію світу за 4000 років до християнської ери, але й розкриває [ЗНГ204] через свої обітниці й пророцтва історію сьогодення і майбутнього. У світлі минулого, теперішнього і майбутнього, представлених нам у Божому одкровенні, ми маємо вичерпну відповідь на кожне заперечення, яке може бути висунуте з погляду невір'я. Тут ми маємо твердий фундамент, про який писав поет:

“Якою міцною основою є

Для нас Боже Слово, чудове й святе.

Не скажеш вже більше, ніж Сам Він сказав
До тих, хто рятунок у Спасі прийняв”.

Приходячи до Божого Слова по світло, ми повинні остерігатися людських традицій, які так багато зробили, щоб заплутати і спантеличити не тільки світ, а й багатьох тих, хто шанує і вивчає Святе Письмо. На це звернув увагу Господь ще під час Свого першого приходу, кажучи деяким відомим учителям того часу: “Так ви ради передання вашого знівечили Боже Слово”. Святе Письмо скрізь закликає Божий народ досліджувати Писання. Апостол Петро каже, що воно є світильником, який світить у темному місці до світанку дня – до світанку Тисячолітнього дня, віку, який має настати після теперішнього.

Натяк є на те, що в даний час нас оточує велика темрява щодо Божественного Плану. Відповідно, ми, як Божий народ, потребуємо Його Слова і того, щоб воно не було затьмарене людськими філософіями та теоріями. Цю ж

думку наводить нам Господь через пророка Ісаю, кажучи: “Бо темрява землю вкриває, а морок народи” (Іс. 60: 2). Псалмист Давид пророчо представляє посвячену Господню Церкву і говорить: “Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї” (Пс. 119: 105). Це те саме нагадування, яке є скрізь у Святому Письмі, – що довкола є темрява, і що єдине світло, яке ми маємо, знаходиться в Божому одкровенні. Далі йде згадка про те, що цей світильник не освітлює великий простір, а призначений лише для безпосередніх кроків Господнього народу, ілюстрацією чого є світильник, прикріплений до сандалі, щоб світити безпосередньо на шлях подорожнього.

СВІТ МУДРІСТЮ НЕ ЗНАЄ БОГА

Мудрість цього світу, яку Бог називає дурістю, але яка сама себе називає світлом, – філософія, наука, вища критика і т. д., – говорить, що Біблія не заслуговує на довіру; що все це – безглуздя; що все потрібно зчитувати зі скель; що творення відбувалося тільки і виключно в процесі еволюції; що якщо Бог існує і мав якесь відношення до творення, то ця роль була дуже незначною. Вона говорить, що в процесі еволюції вреспті-респті з’явилися різні мавпи, бабуїни і людиноподібні мавпи; що ще одним кроком у тому ж процесі був розвиток батька Адама, першої людини; що вона, відповідно, була лише однією ланкою, яка відокремилася від мавпи; що процес еволюції поступово і величним чином піднімав людський рід, поки той не досяг нинішнього ступеня особистого розвитку; що людство сподівається, що жодна річ не стане на заваді цьому успішному прогресу, і з часом люди зможуть стати богами.

Дійсно, деякі “вищі критики”, мабуть, думають, що вони вже дуже близькі до цього – що вони мудрі, знають про це все, здатні навчити нас краще, ніж будь-які вчителі, що коли-небудь були у світі. Вони впевнені в цьому, але ми сумніваємося. Ми говоримо їм, що “світ мудрістю не зрозумів Бога”, і в Божому Слові ми знаходимо величніший шлях. Їх вчили, що ми повинні в усьому спиратися на свідчення Біблії, а вони твердять, що вони набагато вищі за Бога Біблії, якого ми бачимо в Його майстерних витворах у природі та в Його посланнях у Святому Письмі.

Ми відповідаємо: Це не так! Вони неправильно зрозуміли Писання. Вони неправильно

їх витлумачили. Їхня спроба змішати філософію з божественним об’явленням збила їх з пантелику і знівечила деякі вчення Святого Письма, які необхідно цінувати, щоб побачити гармонію і логічність божественного плану і божественного характеру.

Давайте, дорогі друзі, прийнемо біблійний погляд на цю річ і звернемо увагу на слова Біблії: Бог особливим чином створив наших перших батьків – не за образом і подобою мавп, а за Своїм власним образом, за Своєю власною подобою. Людина не була недосконалою, а лише, як сказав пророк Давид, була трохи нижчою від ангелів, увінчана славою і честю, – була представником Бога на землі, правителем і царем землі. Наука говорить, що шість тисяч років тому у світі не було місця, придатного для досконалої людини. Святе Письмо погоджується з тим, що світ в цілому не був у стані, придатному для досконалого людства, але пояснює, що Бог приготував для батька Адама відповідне місце, Едем, рай, де все було прекрасним і де Він подбав про все необхідне для його затишку і життєзабезпечення. Святе Письмо пояснює, що Адам отримав випробування на життя і смерть, і що він, обираючи шлях непослуху, обрав шлях, який, як він знав, призведе до смерті. Воно розповідає нам про божественний вирок, винесений йому. Воно пояснює нам закони спадковості – що всі його нащадки успадкували загибель, прокляття, вирок смерті, і що, у кінцевому підсумку, ми всі народжуємося в гріху, тому хвороби, смуток і біль так чи інакше супроводжують нас безпосередньо і невідступно від колиски до гробу.

Невір’я звертає увагу на варварський, деградований і напівцивілізований стан і говорить, що всі люди колись знаходилися низько, а еволюція піднімає їх угору. У свою чергу, Святе Письмо говорить нам через апостола Павла, що ці деградуючі умови у світі є результатом гріха і сваволі. Апостол каже, що коли люди пізнали Бога, то не прославили Його, як Бога, і не були вдячні, тому Бог видав їх на розпусний розум і на негідні діла, тому вони занечистилися й деградували (Рим. 1: 21-28). Апостол вказує нам на Боже передбачення нашого падіння, на Його співчуття до нас, на Його приготування для нашого відкуплення від прокляття гріха – від смерті, покарання за гріх. Він говорить, що оскільки весь рід походить від однієї людини, і

ця людина була грішною, і вирок на неї прийшов особисто і через неї перейшов на всіх нащадків природним чином по спадковості, то якби знайшлася одна досконала людина, то вона могла б викупити першу людину, якби була готова пожертвувати своїм життям задля цього.

Але ми маємо запевнення, що немає праведної людини, ані одної; що ніхто з нашого роду не в змозі дати Богові викуп за свого брата, і, що стосується нас, справа була безнадійною. Апостол пояснює, що Бог Сам [3НГ205] подбав про викуп в особі Свого Сина, Який залишив славу Отця і став “людиною Ісусом Христом”, “щоб за благодаттю Божою смерть скуштувати за всіх”, щоб таким чином заплатити покарання за Адама і звільнити його та всіх його нащадків від смертного вироку, зробивши можливим воскресіння людського роду.

Писання показує нам, що Господь Ісус виконав божественний задум, віддавши Своє життя як ціну нашого викуплення; що Він завершив працю, яку Йому було доручено виконати; що Він піднявся на висоту і що, тим самим, було зроблено всі приготування, щоб Бог міг бути справедливим і водночас міг виправдати тих, хто вірять в Ісуса. Вони мають привілей повірити в Ісуса Христа в цьому Євангельському віці й отримати благословення, яке відповідає їхній вірі та їхньому сумлінню. Цим класом є Церква, Наречена Христа, і дім віри, чисельність якого, якщо взяти разом, невелика.

У Святому Письмі ясно сказано, що Божий план ще не закінчився, що дуже важлива його частина ще в майбутньому, і ця частина полягає у встановленні царювання праведності у світі та благословенні всього людства пізнанням Бога і Його милостивих улаштувань щодо нього через Ісуса, а також наданні можливості всім повернутися до згоди з Богом і, відповідно, отримати всі благословення, які були спочатку даровані батькові Адаму, втрачені через його непослух і викуплені для нас Христом. Період цього благословення, піднесення і відновлення світу від гріха і смерті та його примирення з Богом – Тисячолітній вік, і Святе Письмо говорить нам, що ми повинні чекати його терпеливо і з молитвою.

Можна було б багато цитувати Святе Письмо з цього приводу, але нагадаємо слова Господа Ісуса Христа: “Коли молитесь, говоріть: Отче

наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”.

З подібним натхненням закликає Божий народ апостол Яків, кажучи: “Отож, браття, довготерпіть аж до приходу Господа”, а прихід Господа означає прихід Царства, про яке ми молимося і якого чекаємо, – Тисячолітнього Царства, “Царства дорогого Божого Сина”. У цьому Царстві віруючим нинішнього часу, які виявляють достатню ревність до Господа і принципів праведності, обіцяна частка з Господом, про що Він сказав: “Не лякайся, черідко мала, бо сподобалося Отцю вашому дати вам Царство”.

НАРИС ВЕЛИКОГО БОЖОГО ПЛАНУ

Тепер, дорогі друзі, сподіваюся, ми маємо перед собою в розумі нашвидкуруч накиданий ескіз усього плану спасіння – ескіз, який дає нам Святе Письмо. Усе інше в Писанні служить лише для того, щоб заповнити цей загальний величний нарис. Той, хто може усвідомити представлене нами як божественний задум, повинен визнати, що він є піднесено величним і відповідає усім вимогам. Ті, хто приймає його як правду, як вчення Божого Слова, знаходять у ньому розв'язання всіх труднощів, які коли-небудь турбували їхні серця і розуми. Воно показує нам “добрість і суворість Божу”. Воно показує нам Його доброту і справедливість у створенні нашого роду досконалим. Воно показує нам Його справедливість у тому, що Він не милує винних, натомість засуджує гріх на цілковите знищення.

Хоча досвід останніх шести тисяч років під пануванням гріха і смерті був жахливим для нашого роду, тим не менш, непослух Богу приніс і свої результати – смуток, біль та горе. Хто правильно засвоює цей урок, той дізнається, як каже апостол, про надзвичайну гріховність гріха і його небажаність. Хто засвоює цей урок з користю, той матиме користь з нього назавжди.

Улаштування для відкуплення людини від гріха та його кари (смерті) показують Божу любов: “А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками”. Бог дійсно міг би перешкодити нашим прабатькам не послухатися Його, але при цьому Він порушив би одну особливість Свого задуму. Він хотів, щоб людина була на Його подобу, вільною у виборі між добром і злом. Якби

Він примусив її до послуху, це означало б позбавлення можливості вибору, а отже, знищення вільної волі людини і, відповідно, її подібності до свого Творця. План, який Бог прийняв, зберіг людині свободу, яку вона отримала на початку, але дозволив їй переконатись у нерозумності непослуху. Цей досвід, віримо, дав деяким з нас великий урок і в кінцевому підсумку дасть подібний урок багатьом, коли вони отримають знання і можливість обрати інший шлях, як ми це маємо зараз.

З цього погляду весь гіркий досвід людського роду за останні 6000 років був законним і природним плодом гріха, хоча разом з тим було достатньо надії, радості і задоволення, щоб зробити життя не тільки приемним, але й благословенним, за що ми всі мали б подякувати нашому Творцеві, навіть якби Він не передбачив нашого відновлення від гріха і смерті до майбутнього життя і благословень. Труднощі з невір'ям і, значною мірою, з тими, хто прагне пізнати Господа, виражені в словах поета Коупера:

“Сліпе невір'я – хибний шлях,
Марне усяке його діло.
Бог Сам пояснює Себе
І все Він зробить зрозумілим”.

Невіра завжди сліпа, і в цьому полягає велика складність щодо всього світу. Як стверджує апостол, люди сліпі – “бог цього віку засліпив розум [невіруючих]”. Багато хто з визнаних послідовників Господа дуже мало вірить, дуже мало має віри в Господа, дуже мало довіряє Його Слово, і відповідно, порівняно мало вивчає його. Настав час, дорогі друзі, щоб ми всі прокинулися від цієї летаргії і усвідомили, що зараз ми живемо в час потрясінь, і що той, хто швидко не утвердиться в правді Божественного Плану, той похитнеться у вірі в Святе Письмо за прикладом вищих критиків сучасності, які займають те ж становище невір'я, що було яскраво виражене сто років тому в працях Вольтера, Пейна і, зовсім недавно, Інгерсола.

Ключем до всієї ситуації – ключем, який відкриває перед нами Божественний План, – є свідчення Біблії, що наш Господь Ісус віддав Себе на викуп за всіх, про що буде засвідчено у своєму часі. Не тільки Церква була викуплена, але й увесь світ, і ця річ має бути засвідчена не тільки Церкві, але й усьому світові “у свій час”

[ЗНГ206] (1 Тим. 2: 6). Хто бачить це ясно і чітко, той бачить у цьому виконання Божої обітниці, даної Аврааму, що в нащадках Авраама (Христі) благословляться ще всі покоління землі.

Хто бачить це вірою, той бачить, що благословення прийде в Тисячолітньому віці через великого Царя, позаобразного Давида. Наше дослідження малюнку Плану Віків показало, якими були факти: що гріх і смерть панують від Адама до цього часу. Він проілюстрував нам іскру надії, яку запалила Божа обітниця, дана Авраамові, і як ця надія мала вплив на юдейський народ, як вона почала виконуватися наприкінці Юдейського віку, коли наш дорогий Відкупитель з'явився серед людей і купив нас Своєю дорогоцінною кров'ю. Ця надія далі є якорем для наших душ – для нас, які вірять Божим обітницям і сподіваються на їхнє сповнення у Божому часі в Царстві Його дорогого Сина. Ми бачили, що цей Євангельський вік є особливим часом, в якому Бог вибирає з-посеред людей нечисленних віруючих, щоб вони стали співспадкоємцями Його Сина в Царстві, і що Тисячолітній вік буде часом славного завершення, в якому світло Правди засяє мов яскраве сонце, розсіюючи темряву, невіру і непорозуміння, які зараз панують серед людей. Наша радість, наш привілей, дорогі друзі, бачити цю гармонію Божественного Плану ще перед його здійсненням, проте її можна бачити тільки очима віри через Боже Слово, яке сприймає завершення божественного плану у згоді з божественним характером, у світлі божественного слова.

Ми вважаємо, дорогі друзі, що божественний задум, накреслений у Святому Письмі, є показником божественного характеру, і що він показує характер Бога як досконалий у справедливості, любові, мудрості, силі. Світ всього цього ще не бачить, але ми можемо бачити і відповідно радіти. У свій час пізнання Господа, пізнання Його мудрості й любові, справедливості й сили наповнить усю землю, і з цим пізнанням до кожного створіння прийдуть відповідні благословення, а також, віримо, відповідне бажання в серцях переважної більшості людства повернутися до тієї богоподібності, від якої відпали наші прабатьки і їхні нащадки.

ЧОМУ ГОСПОДЬ ДОЗВОЛЯЄ ЗЛО?

*“Таємниця Господня – з тими, що бояться Його, і заповіта Свого Він відкриває їм”
(Псалом 25: 14, Гиж.).*

ПИТАННЯМ усіх віків було: чому Всевишній напочатку допустив зло, гріх? І чому такий Всемогутній Правитель, як Він, понад шістдесят століть дозволяв сатані продовжувати своє царювання гріха і смерті? Якщо повністю відкинути поширену небіблійну теорію про чистилище впродовж століть або вічні муки, а взяти до уваги лише випробування, страждання, горе і біль людства в теперішньому житті, то як пояснити допущення цього Всемогутнім Творцем, Який знав кінець від самого початку? Чому Він допускає несправедливість, неправду, головний біль, біль у серці тощо? Чому Він не ставиться до людства милостиво, доброзичливо, з любов'ю, як Батько, як Він ставиться до ангельських Божих синів? Чи справедливо і чи є проявом любові з боку нашого Творця привести на світ мільйони Своїх створінь у цих відверто несприятливих умовах, в яких вони обтяжені слабкостями і гріховністю від самого народження, оточені іншими, такими ж слабкими істотами, і все це при напосіданні сатани і його прислужників – злих духів? Чи справедливо, що ми, таким чином, повинні вести нерівну боротьбу, піддаючись слабкостям, вмиранню і недосконалим умовам через гріх наших перших батьків, а потім, з тієї ж причини, опинитися в небезпеці вічних мук, коли дев'ятсот дев'яносто дев'ять шансів з тисячі проти нас?

Наше питання, безумовно, занадто глибоке для будь-якої людської філософії, і ті, хто відкидає Біблію як Божественно натхненну, можуть так само полишити всі надії на відповідь. Сам Бог, і ніхто інший, може розповісти нам про Свої власні таємниці, чому Він робив те, що робив. Справді, ми читаємо: “Таємниця Господня – з тими, що бояться Його, і заповіта Свого Він відкриває їм” (Пс. 25: 14, Гиж.).

Світло, яке зараз осяває Боже Слово, показує нам, що Божественний задум щодо людства є прогресивним і охоплює Віки та Епохи. Якщо ми це ігноруємо, ми тим самим стаємо сліпі до істинної відповіді на наше запитання. Приймаючи це, нинішні дослідники Біблії мають привілей побачити світло в Божому Слові, щоб глянути на речі з Божественного погляду, щоб зрозуміти “Таємницю [Божу], заховану від віків і поколінь, а тепер виявлену Його святим”, що в

прийдешніх Віках усі випробування і труднощі, усі печалі і сльози минулого будуть з лишком компенсовані і виявляться частиною великого Божественного Задуму, який здійсниться на славу Богу і на просвітлення й благословення ангелів і людей.

ОСНОВНИЙ УРОК ДЛЯ ЛЮДИНИ

Перш за все, Бог прагне мати дітей, наділених якістю, схожою на Його власну свободу волі. Тому Він не тільки створив людину досконалою розумом і тілом, але й дав їй волю, здатність вільно обирати той чи інший шлях. Бог передбачив, що надання людині такої свободи волі призведе до спокуси матері Єви і до непослуху батька Адама через його любов до дружини. Адам вважав за краще померти з нею, ніж жити в гармонії з Богом, але без неї, знаючи, що якщо він не послухається, то потрапить під смертний вирок. Хоча Адам і ангели були доскональними, вони не мали досконалого знання про свого Творця, про Його Любов, Його Мудрість, Справедливість, Силу.

Тому Бог, не втручаючись у свободу Адама, допустив, щоб велике лихо смерті прийшло на нього та його рід. Від самого початку Бог продумав увесь План Спасіння і відтоді продовжує його виконувати; і Він повністю здійснить його в кінцевому підсумку через Царство Месії. Великий урок, який врешті-решт дістанеться як ангелам, так і людям, покаже Божественну Мудрість, Справедливість, Любов і Силу, повністю узгоджені між собою. Жодним іншим способом, який ми можемо собі уявити, це велике Об'явлення Божественного характеру не могло бути дане так добре. Однак для того, щоб збагнути цей великий Задум, необхідно, щоб ми строго слідували вченням Писання і повністю уникали безглуздості наших віровчень, вигаданих у Середньовіччі. Ми повинні бачити, що “заплата за гріх” – не вічні муки, не чистилище, а смерть.

Бог допустив це панування гріха і смерті від Адама до Мойсея, навіть не запропонувавши умов урегулювання і миру. Тоді було дано пропозицію ізраїльському народові і нікому іншому. Пропозиція ізраїльської Угоди Закону була такою: “Людина, яка його виконує, буде ним жити”. Бог, звичайно ж, знав, що Ізраїль не може досконало дотримуватися умов цього великого і чудового Закону. Ця пропозиція послужила уроком для цього народу щодо неможливості

дотримання людиною досконалого Закону; і той самий урок приходиться до нас під час цієї євангельської епохи. Ми бачимо, що те, чого не міг зробити юдей, не можемо зробити і ми; де він зазнав невдачі, зазнаємо невдачі і ми.

Таким чином, через Угоду Закону Бог дав великий урок Ізраїлю і Церкві; і Він, зрештою, навчить того ж самого уроку світ і ангелів, доводячи, що ділами Закону жодна занепала плоть не може повернутися до Божественної милості й утвердитися в ній. Минуло чотири тисячі років від створення людини, а смерть і далі панувала від Мойсея до Христа так само цілковито, як раніше панувала від Адама до Мойсея. Угода Закону не зупинила панування гріха і смерті. Необхідно щось більше, ніж Закон. Божественний Задум вимагає відновлення від гріха і смерті, і Божественний Задум має на меті це відновлення. [3HG067]

Майже дев'ятнадцять століть минуло з часу першого приходу нашого Господа, а панування гріха і смерті продовжується навіть більше, ніж коли-небудь досі. Зростання знань принесло зростання гріха; зростання населення принесло зростання смерті; дотепер світ перебуває в жахливому стані розумового, морального і фізичного занепаду, і дев'яносто тисяч людей ідуть у могилу кожні двадцять чотири години.

Але Лікуючий Засіб вже видно. Він був провіщений пророками, але почав діяти в Ісусі. Його чудесне народження, Його вірність і посвячення аж до смерті, Його нагорода воскресіння і піднесення до правниці Величності на Висоті – все це було необхідним для одужання людини, для повалення цього панування гріха і смерті над нашим родом. Ми бачимо подальший розвиток подій і приготування. Святе Письмо повідомляє, що Божественна мета полягає в тому, щоб мати численного Месію, якого славний Ісус є Головою, а Церква – Тілом.

Ми усвідомлюємо, що Бог протягом майже дев'ятнадцяти століть закликав і притягував особливий клас людства, щоб той становив Його Вибраних, Клас Нареченої, які будуть співпадкоємцями з Його Сином у Царстві Слави, яке остаточно перемаже гріх і сатану й визволить охочих та слухняних з-посеред людства на повну свободу Божих дітей, свободу від гріха й смерті, а також до того, щоб насолоджуватись вічним життям і Божественною милістю.

ТЕМНА І ВУЗЬКА СТЕЖКА

Від цього особливого класу вимагається ходити вірою, а не зором, “вузькою дорогою” самозречення і протистояння світові, плоті і

противнику, слідами Ісуса. Невігластво, егоїзм, гріх, смерть – все це свідчить про жалюгідні умови у світі і є тією вузькою дорогою, якою має йти цей вибраний клас, щоб продемонструвати свою повну вірність і слухняність Божій волі аж до смерті. Очевидно, що така вузька дорога не могла би існувати, якби не дозвіл Богом гріха. Очевидно також, що цей клас вибраних не міг розвиватися і випробовуватися інакше, як через Божественне допущення гріха. Сама суть розвитку їхнього характеру пов'язана з Божественною обітницею, що “тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре”.

Нашому Небесному Отцеві здалося розсудливим, щоб наш Господь Ісус навчився послуху через страждання і був випробуваний щодо Своєї готовності перетерпіти страждання заради праведності. Як доречно, щоб той самий Отець зробив схожі приготування для всієї Церкви, яку Він приймає з роду Адама, щоб вона стала членами Царського Священства під проводом Ісуса, Первосвященника нашого чину! Ми бачимо таку необхідність не тільки задля наших власних випробувань і повного доказу нашої сердечної вірності Господу, але й бачимо мудрість з боку Бога, що Він таким чином готує священство майбутнього. Священик, як було прийнято в юдеїв, не просто складав жертви, хоча кожен священик обов'язково складав жертви. Особлива місія священицького покоління серед інших поколінь полягала в тому, щоб наставляти, допомагати, зцілювати, навчати. Так і Бог готує Царське Священство для Месіанського віку, щоб благословляти, зцілювати, навчати, піднімати всіх охочих і слухняних.

Царське становище Священства означає, що воно більше не буде класом, який складає жертви, бо всяке жертвування закінчиться. Це буде славний, царський клас, що матиме божественну природу і з нашим Господом Ісусом буде представником Божественної сили. Скільки, на нашу думку, співчуття повинні мати ці Царські Священики, коли їм доведеться судити і карати, зцілювати і допомагати людству? І хіба вони не повинні бути на Божественному рівні слави, “членами Тіла” Месії?

УРОК ГРІХА ДЛЯ ЛЮДСТВА

Людство засвоює великий урок через дозвіл гріха. Нинішній досвід вчить, що “дорога зрадливих – погуба для них”; “заплата за гріх – смерть”; “душа, що грішить, вона помре”. Таким чином, людству показана надзвичайна гріховність гріха. Мало хто отримує користь від

цього уроку в теперішньому житті, і це переважно ті, хто покликаний до небесного покликання. Переважна більшість людей вчиться пізнавати лише гріх, зло. Навіть Боже передбачення щодо майбутнього людства заховане від мас. “Бог цього віку засліпив розум [невіруючих], щоб для них не засяяло світло Євангелії слави Христа” (2 Кор. 4: 4).

Але зі світанком Нової Епохи Царства Месії істинне світло пізнання слави Божого характеру засяє скрізь. “Тоді то розплющатся очі сліпим і відчиняться вуха глухим”. Повне благодаті царювання Месії, прояв Божественного милосердя, буде саме для того, щоб підняти цих бідних, занепалих членів нашого роду – людські маси. Протягом тисячолітнього Царства Месії весь світ матиме повну можливість дізнатися про велику бажаність праведності, так як тепер, протягом кількох років, він має можливість дізнатись про небажаність гріха.

Які чудові уроки стосовно добра і зла засвоїть людство до кінця Посередницького царювання! Потім настане його остаточне випробування. Що ж оберуть люди після повного пізнання добра і зла? Бог закликає всіх обрати правильні речі і нагороду за них – вічне життя. Проте Він не буде примушувати. Він дозволить кожній особі зробити свій вибір, намітити свій власний шлях у згоді чи всупереч Божественним порядкам. Однак ті, хто здобуде любов до праведності і ненависть до беззаконня, будуть визнані гідними місця в славному Царстві Месії.

УРОК АНГЕЛАМ

Божі стосунки з людством є великим наочним уроком для ангелів, які розуміють непохитність Божественної Справедливості – декрету Бога. “Вмираючи, помреш” незмінно виконується на Адамі та його роді протягом шести тисяч років. Вони також усвідомлюють Божу Любов, що перевершує усіляке розуміння. Вони усвідомлюють Божественне влаштування, що Божий Син повинен був померти, Справедливий за несправедливих, щоб повернути людство до повної гармонії з Творцем. Вони бачать широту Божественного характеру, що проявилася у великій нагороді, даній [3HG068] нашому Господу Ісусу Христу за Його послух волі Отця до самої смерті, – звеличенню до божественної природи, честі та безсмертя.

Ще більший прояв Божественної доброти вони вбачають у Божому запрошенні Церкві стати співспадкоємцями Христа в Його славі, честі та безсмерті на умовах послуху і прямування слідами Учителя в міру своїх можливостей. Хто

міг мріяти про таку “Любов величну Божу”, яка зробила крок, щоб не тільки відкупити людський рід, але й запросити деяких його членів до цих надзвичайно великих і дорогоцінних речей, які Бог зберіг для “тих, хто любить Його”!

Далі світ отримає Божественну милість, яка, за задумом Отця, прийде через Ісуса до Адама і кожного члена його роду, яким би деградованим і злиденим він не був і, як би він не впав. Викупна кров була пролита, “Праведного за неправедних”, за гріхи всього світу.

БОЖЕСТВЕННА СИЛА І МУДРІСТЬ

Хоча Божественна сила проявляється в усьому царстві природи і творіння, ще більша Божественна сила проявилася у воскресінні нашого Господа Ісуса з мертвих, коли Він був мертвий три дні. Але навіть сила, проявлена у воскресінні нашого Господа, здається малою в порівнянні з подальшими ділами воскресіння, які, як запевняє нас Святе Письмо, гарантує смерть нашого дорогого Господа. Ще більш чудесним буде воскресіння Церкви до слави, честі та безсмертя, після того, як багато з неї століттями перебували у владі смерті.

Ще більш приголомшливою є праця воскресіння, яку Бог пропонує для світу людства. Мільярди людей прокинуться і повернуться до того самого стану, в якому вони раніше перебували, проте це буде стан недосконалості, з якого вони будуть поступово звільнені і піднесені Месією. Ця праця воскресіння для світу, яка буде поступово здійснюватися протягом цієї тисячі років, буде виконана силою Отця, через Месію, Посередника Нової Угоди. Це буде безперервне чудо пробудження і піднесення роду.

БОЖЕСТВЕННА МУДРІСТЬ, ЯКУ ЩЕ НАЛЕЖИТЬ ПОБАЧИТИ

Лише наприкінці царювання Месії і повного піднесення з гріха і смерті всього Адамового роду, який захоче повернутися до Божественної милості, Божа Мудрість проявиться у своєму повному, яскравому світлі. Вже зараз дехто може бачити (частково, невиразно) дещо з Божої мудрості, але більшість все ще запитує: “Чому дозволено зло?”. Вони ще не побачили Божественної мудрості у зв’язку з допущенням зла. Врешті-решт вона стане видимою як для святих, так і для ангелів і світу людства. Добре каже Об’явитель:

“Хто Тебе, Господи, не побоїться, та Ймення Твого не прославить!” “Бо народи всі придуть та вклоняться перед Тобою!” (Об. 15: 4). Як зараз “оповіщує день днів слово, а ніч ночі показує думку без мови й без слів, не чутний

їхній голос” – голос Природи, що прославляє свого Бога, – так, врешті-решт, “кожне створіння, що воно на небі, і на землі, і під землею... говоритиме: Тому, Хто сидить на престолі, і Агнцеві благословення, і честь, і слава, і сила на вічні віки”. Усе це буде результатом Божого

дозволу на гріх, дозволу на панування зла, гріха, смерті. Ключ знаходиться в Плані Віків, який показує працю, яку має виконати кожен Вік, а також велике остаточне повалення зла.

3HG066

ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ БОЖЕСТВЕННОЇ ОБІТНИЦІ, ДАНОЇ АВРААМУ “І ПОБЛАГОСЛОВЛЯТЬСЯ В ПОТОМСТВІ ТВОЇМ УСІ НАРОДИ ЗЕМЛІ”.

(1) Мойсей був образним посередником між Богом і народом Ізраїлю (який символізував увесь світ людства). Він узяв на себе зобов’язання благословити їх, посередничаючи для них з Богом в Угоді Закону. За його посередництва їхні минулі гріхи були проігноровані за умови, що вони досконало дотримуватимуться Божественного Закону. Цей порядок зазнав невдачі, тому що вони не могли перебувати у відносинах Угоди з Богом, будучи не в змозі досконало дотримуватися Божого Закону.

(2) Згідно з Божественним устроєм образний посередник був пов’язаний зі священницьким поколінням – Аароном і його синами та всім поколінням Левія – “домом його”, через який приносилися жертви посередництва.

(3) Цей дім Мойсея (покоління Левія) був особливо обраний Господом як Його “первородні”. Тільки він представляв первородних Ізраїлю, які вціліли в ніч Пасхи, коли були вбиті первородні Єгипту (в ніч Пасхи).

(4) Хоча Аарон був найголовнішим у цьому домі, він підпорядковувався Мойсею, своєму братові, як сказав Господь: “І він [Аарон] буде говорити за тебе до народу. І станеться, він буде тобі устами, а ти будеш йому замість Бога [правителя]” – будеш вищим за нього.

(5) Аарон і священники, а також левити допомагали Мойсею – були його слугами і перебували під його керівництвом у посередництві в різних служіннях, пов’язаних із задоволенням вимог Справедливості та кропленням народу, “примирюючи” його перед запровадженням Угоди Закону, що представляла їхню єдність із Богом та їхнє прийняття Ним, допоки вони дотримувалися Його Закону. Тому написано: “І Мойсей вірний був у всім домі Його, як слуга” – левитському поколінню.

(6) Священники брали участь у жертвопринесенні “тельців і козлів”, чиею кров’ю окроплювали скрижаль Закону, а потім весь народ. Хіба це

(1) Ісус за пророцтвом Божественного призначення є Посередником “між Богом і людьми”, світом. Він бере на Себе задоволення вимог Справедливості за всіх, а потім благословляє всіх у Своему Тисячолітньому Посередницькому Царстві (через Ізраїль, представлений Стародавніми Гідними), даючи всім можливість стати справді ізраїльтянами, готовими, таким чином, до того, щоб бути переданими Отцеві заново на умовах вічної Угоди Закону.

(2) Згідно з Божественним устроєм Христос, дійсний Посередник, упродовж цього віку пов’язаний зі священницьким класом – Церквою, “Малою Черідкою”, “Царським Священством”, і “Великою Громадою”, “одновірними” (домом віри), позаобразними левитами.

(3) Ці “одновірні”, цей дім віри, частиною якого є “Царське Священство”, Господь назвав “Церквою первородних”. Вона включає в себе всіх тих, хто перейшов “ніччю” Євангельського віку, напередодні Тисячолітнього дня загального визволення.

(4) “Отож, святі брати, учасники небесного покликання, уважайте на Апостола й Первосвященника нашого ісповідання [чину], Ісуса”. Посвячення як священника передувало царському чину і його посередницькій праці для людей (Євр. 3: 1).

(5) “Христос же, як Син, у Його домі. А дім Його ми, коли тільки відвагу й похвалу надії додержимо певними аж до кінця” (Євр. 3: 6). Це служіння включає в себе жертви вблагання, а потім благословення і навчання світу, щоб підготувати всіх до відновлення стосунків Угоди з Богом, як було до гріхопадіння. Усі, хто дав згоду: “Усе, що говорив Господь, зробимо й послухаємо!” (як сказав Ізраїль перед Мойсеєм), будуть благословенні тисячолітніми можливостями – реституцією, – щоб бути спроможними робити все досконало (заради безпосередніх стосунків з Богом).

(6) Позаобразні священники запрошені приєднатися до Первосвященника у праці жертвування, необхідного для запровадження Посередницького

не було тим самим жертвуванням за гріх, яке повторювалося “кожнорічно” і могло очистити від гріха тільки образно (Євр. 9: 19-21)?

(7) Забиття тельця і козла в жертву за гріх, чия кров умилювала за гріхи дому посередника, а також за гріхи всього народу, було дієвим упродовж року та повторювалося “кожнорічно”. Оскільки воно ніколи не знімало гріх, благословення, які приходили від нього, були тільки тимчасовими, на що вказувала необхідність у щорічному повторенні (Євр. 10: 1). Два забиття і два окроплення Віка Вблагання були тінню численних позаобразів.

(8) Унаслідок того, що жертви були тільки образними, Угода Закону не змогла дати Ізраїлю вічне життя і благословення. Тому вони не досягли своїх славних надій на участь із Месією в благословенні й навчанні всіх поколінь землі на підставі обітниць, даної Аврааму. Але те, чого вони не досягли загалом, досягли вибрані, а на решту прийшло “засліплення”, доки всі вибрані “члени” духовного Ізраїлю – позаобразний Мойсей та Його дім – не будуть визволені Божою силою в Першому Воскресінні (Ів. 1: 13; Рим. 11: 25-31).

Жоден юдей не може отримати вічне життя на умовах Угоди Закону, окрім як одним із двох способів. (1) Протягом цього “часу вподобання” він може стати “членом” Помазаного Священика, Царя, Посередника, “вмерши для Закону” та “вважаючи себе за живого для Бога в Христі Ісусі” (Рим. 6: 11; 7: 4). (2) У Тисячолітті стара Угода Закону буде замінена на нову Угоду Закону, і всі, хто перебував під старою Угодою, протягом тисячі років матимуть змогу перейти під Нову Угоду через її кращого Посередника, Христа.

Царства. “Тож благаю вас, браття, через Боже милосердя [що виправдовує вас вірою], повіддайте ваші тіла на жертву живу, святу, приємну Богові, як розумну службу вашу” (Рим. 12: 1).

(7) Позаобразні тельці і козел, “кращі жертви” Ісуса і Його “членів”, Його священства (вся заслуга, що походить від жертви Ісуса, проходить через Його священників), будуть цілком достатніми і не потребують повторення. Первосвященик приніс Себе (тельця) в жертву в Йордані і “завершив” жертву на Голгофі. Після цього Він приніс у жертву свою Церкву (козла) в П’ятидесятницю, і ця жертва завершиться смертю Його останнього “члена” в плоті (Євр. 10: 22, 23).

(8) Як результат “кращих жертв” правдивого Посередника – Царя і Священика, – Євангельська Церква, прийнята Отцем як жертва в П’ятидесятницю, робить поступ, “аж поки ми всі не досягнемо... Мужа досконалого, у міру зросту Христової повноти”, головою якого є Ісус, а Його “членами” – ми (Еф. 4: 13; Дії 3: 23). Ісус і всі Його “члени” є служителями (слугами) Нової Угоди (Мал. 3: 1; 2 Кор. 3: 6). Перше служіння – це жертва. Наприкінці віку кров, “свята і приємна” завдяки заслугі Ісуса (Рим. 12: 1), буде застосована “за весь народ”. Тоді Царство Месії одразу відновить у досконалості Стародавніх Гідних, які негайно опиняться в новозавітних стосунках з Богом. Вони, як земні нащадки, стануть “князями”, через яких благословення Тисячолітнього Царства поширяться на все людство. Результат буде славним: усі покоління землі отримають блаженне знання та допомогу у виході зі стану гріха та смерті до оновлених умов Угоди вічного життя на умовах послуху. Непокірні будуть повністю знищені в Другій Смерті.

R4537 (1909 p.)

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
  - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
  - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
  - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
  - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
  - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
  - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.